

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ อินทร์คงรอด

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2558
ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ว่าที่ร้อยตรีพงศ์พันธ์ อินทร์คงรอด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
.....
.....

(อาจารย์จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

.....
.....
.....

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

.....
.....
.....

กรรมการ

(อาจารย์จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์)

.....
.....
.....

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
.....
.....

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ย์ ธารเสนา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ท่านอาจารย์จักรชัย ลือประเสริฐสุทธิ
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ดร.กฤษฎา นันทเพชร และดร. ชิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำ
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ดร.ชยาธิศ กัญหา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำที่ดี
ในการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยรัฐศึกษาซึ่งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นิตติปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ศูนย์การศึกษาสระแก้วทุกท่าน
ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนข้อมูล รวมทั้งครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจ ช่วยผลักดันให้งานนิพนธ์
เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณงามความดีที่ได้จากงานนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ญาติพี่น้อง
และมิตรสหายที่ได้สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมา

ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ อินทร์ครอง

56930189: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความรู้/ ประชาคมอาเซียน/ นิสิต

ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ อินทร์คงรอด: ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว (KNOWLEDGE OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS AT BURAPHA UNIVERSITY, SA KAE0 CAMPUS) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์, ศศ.ม. 151 หน้า. พ.ศ. 2558

การศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน โดยเครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ t-test และ F-test สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ความรู้ระดับมาก (คะแนน 14-20) คิดเป็นร้อยละ 9.90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความรู้ระดับกลาง (คะแนน 7-13) คิดเป็นร้อยละ 50.80 และมีความรู้ระดับน้อย (คะแนน 0-6) คิดเป็นร้อยละ 39.30 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว พบว่า นิสิตที่สังกัดคณะ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนนิสิตที่มีเพศ สาขาวิชา และประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกัน

56930189: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A. (GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: KNOWLEDGE/ ASEAN ECONOMIC COMMUNITY/
UNIVERSITY STUDENTS

ACTING SUB.LT. PONGPAN INKONGROD: KNOWLEDGE OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS AT BURAPHA UNIVERSITY, SA KAEO CAMPUS. ADVISOR: CHAKCHAI SUEPRASERTSITH, M.A., 151 P. 2015.

The purposes of this study were to examine the level of knowledge of ASEAN Economic Community (AEC) among undergraduate students studying at Burapha University, Sa Kaeo Campus and to compare their level of knowledge as classified by gender, faculty, major field of study, year of study, educational achievement, and participation in AEC-related activities as prescribed by the university curricular. The subjects participating in this study were 313 undergraduate students. The instrument used to collect the data was a questionnaire. To analyze the subjects' general information, the descriptive statistical tests including frequency, percentage, means, and standard deviation were used. To test the research hypotheses, the inferential statistical tests including t-test and F-test were operated.

The results of the study revealed that the subjects demonstrated a high level of knowledge of AEC with the scores of 14-20 (9.90%), followed by a moderate level of knowledge with the scores of 7-13 (50.80 %), and a low level of knowledge with the scores of 0-6 (39.30%), respectively.

Based on the results from the comparison, there were statistically significant differences in the level of knowledge of ASEAN Economic Community among undergraduate students with different faculty, year of study, and educational achievement at a significant level of 0.05. Finally, no statistically significant differences in the level of knowledge of ASEAN Economic Community were found among undergraduate students with different gender, major field of study, and participation in AEC-related activities as prescribes in the university curricular.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	12
ข้อมูลประชากรมาเลเซีย	26
กฎบัตรอาเซียนกับนโยบายด้านการศึกษา.....	40
ขอบข่ายและแนวทางพัฒนาการศึกษารองรับ ASEAN	56
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนสำหรับนิสิตปริญญาตรี	60
หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษาในระดับปริญญาตรี	64
สภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
วิธีการที่ใช้วิจัย	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
เกณฑ์การแปลผล.....	85
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
4 ผลการวิจัย	91
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	91
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับประชามหาอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว	93
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	97
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	129
ภาคผนวก ค.....	140
ภาคผนวก ง.....	144
ประวัติย่อของผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	30 มหาวิทยาลัย จาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน (ณ ปีพ.ศ. 2555).....	53
2	จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล	91
3	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ในหลักสูตรสถานศึกษา	93
4	จำนวน และร้อยละ ของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว	
5	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามเพศ ของนิสิต	97
6	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามคณะ ที่นิสิตสังกัด	98
7	จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต	98
8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของนิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต	99
9	จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามชั้นปีของนิสิต	99
10	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกตามสาขาวิชา.....	100
11	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตามชั้นปี.....	100
12	จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต	101
13	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสิตนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต	102
15	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตร สถานศึกษาของนิสิต.....	104
16	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	105
17	กรอบแนวคิดขอบข่ายความรู้เกี่ยวกับ ASEAN ที่พลเมืองอาเซียนควรรู้ตามแนวคิด ของจันทร์พา ทัดภูธร (2556) และยุพิน เกื้อนศรี และดาริน สีภาวี (2555)	119
18	การกำหนดตัวแปรอิสระสำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	125

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 ภาพประกอบอาคารหลังเก่า 1	70
3 ภาพประกอบอาคารหลังเก่า 2	70
4 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 1	72
5 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 2	72
6 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 3	72

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nation หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (The bangkok declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่าง ๆ สมัครเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไน (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2527) เวียดนาม (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538) ลาว พม่า (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540) และกัมพูชา (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542) ตามลำดับ ทำให้อาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศ วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียนคือ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม เทคโนโลยี และการบริหาร ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหรือเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิก จะได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาวโดยการจัดทำเอกสาร ในรูปแบบของแผนการปฏิบัติ (Action plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) เช่น Hanoi declaration, Hanoi plan if action และ ASEAN Convention on terrorism เป็นต้น (สัมภาษณ์ คำฟูย, 2554 อ้างถึงใน นิภาพร รอดไพบุลย์, 2556, หน้า 1)

ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี นับตั้งแต่มีการก่อตั้งอาเซียนถือได้ว่าประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างมากจากความร่วมมือต่าง ๆ ของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์จากการที่ภูมิภาคเป็นเสถียรภาพและสันติภาพ อันเป็นผล จากกรอบความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความร่วมมือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งถ้าหากไม่มีความร่วมมือทางสังคมเหล่านี้แล้วเป็นการยากที่ ประเทศไทย จะพัฒนาประเทศได้โดยลำพัง อาเซียนมีความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรม ครอบคลุมทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเยาวชน

ได้มีการพัฒนาความร่วมมืออย่างต่อเนื่องใน พ.ศ. 2546 ผู้นำประเทศอาเซียนได้เห็นชอบร่วมกันจัดตั้ง “ประชาคม สังคม อาเซียน” ซึ่งมีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในสามเสาหลัก เพื่อให้การพัฒนาความร่วมมือของอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นไปโดยมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และอาเซียนได้ตั้งเป้าหมายเป็นประชาคมสังคมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community) ในปี พ.ศ. 2558 โดยมุ่งหวังเป็นสมาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN identity) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (นิภาพร รอดไพบูลย์, 2556, หน้า 1)

ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียน ได้ตระหนักถึงบทบาทและภารกิจสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือกับอาเซียนเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียนในเวทีโลก โดยเฉพาะการใช้กลไกความร่วมมือด้านการศึกษานำพาอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคง ดังคำกล่าวตอนหนึ่งของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรีในพิธีการเปิดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ที่ว่า “ประชาชนของอาเซียนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของอาเซียน เราต้องทำให้แน่ใจว่า พวกเขามีช่องทางที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาบุคคลและเราควรดำเนินการดังกล่าวโดยการส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเสริมสร้างศักยภาพในด้านอื่น ๆ นี่คือนี่คือสิ่งที่เราเรียกว่า การลงทุนระยะยาวเพื่ออนาคตของประชาคม ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการสร้างประชาคมที่ยั่งยืนต่อไป”

หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, 2555) นิตินักศึกษาส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจ หรือตระหนักถึงเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 โดยเฉพาะนิตินักศึกษาที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นเรื่องน่าเป็นห่วง เพราะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนผลที่จะเกิดขึ้นตามมา คือ การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษา มีการขยายตัวการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกว้างขวางขึ้น การเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ กำลังคนนักศึกษา และบุคลากรศึกษา มีความสะดวกขึ้นด้วย

ประชาคมเศรษฐกิจ AEC เกิดจากการรวมกลุ่มระหว่างประเทศไทย กับประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา การเคลื่อนที่ของแรงงานทั้ง 10 ประเทศ เพื่อไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน ย่างขึ้นสะดวกขึ้น อุปสรรคน้อยลง

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่พยายามกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาเกิดความตื่นตัว พัฒนานิสิต นักศึกษาบัณฑิต เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพราะ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ตระหนักถึง ความสำคัญของการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งจะทำให้การเปิดเสรี การค้าบริการด้านอุดมศึกษา และการบูรณาการ การเป็นประชาคมอาเซียน เป็นปัจจัยสำคัญ ในการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเตรียมพร้อม ในการรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้

สถาบันระดับอุดมศึกษาต้องเสริมหลักสูตรในทุกคณะ และภาควิชาให้นักศึกษาตระหนัก ในเรื่องของอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ อาเซียน และเพิ่มภาษาประเทศในกลุ่มอาเซียนเสริมเข้าไป อุดมศึกษาในฐานะองค์กรคลังสมอง ของชาติ ต้องเตรียมกำลังคนของชาติให้พร้อม หากคุณภาพบัณฑิตไทยสู้บัณฑิตประเทศสมาชิก อาเซียนไม่ได้ ประเทศไทยจะสูญเสียตลาดแรงงานให้ กับแรงงานต่างชาติ บัณฑิตไทยที่จบออกมา จะต้องเผชิญกับปัญหาการตกงานมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองตามมา

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จึงกำหนดให้ เพิ่มขีด ความ สามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล โดยพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับสากล โดยพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ พร้อมทั้งพัฒนาด้านวิชาชีพ และการทำงานข้ามวัฒนธรรมพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมบทบาท ของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ขณะนี้ มหาวิทยาลัยไทยเกือบทุกแห่งตื่นตัวในการพัฒนานักศึกษา บัณฑิต บุคลากร หลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นทิศทางที่ดี สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.) จึงได้จัดตั้ง “ศูนย์อาเซียนศึกษา” (ASEAN studies center) ขึ้น เพื่อช่วยเตรียม ความพร้อมการศึกษาไทยสู่ประชาคมอาเซียน เตรียมความพร้อมเป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร (One-stop service) ด้านอาเซียน ในภูมิภาคมีการสร้างฐานความรู้อาเซียนที่สมบูรณ์ให้เป็นแหล่ง อ้างอิง เชื่อมโยงเชิงเครือข่ายฐานข้อมูลต่าง ๆ จัดกิจกรรม กระตุ้นความเป็นอาเซียน (ASEAN alert) ให้ทุกภาคส่วนเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

นอกจากนั้น หลังจากพัฒนาการดำเนินงานให้ศูนย์อาเซียนศึกษาเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางขึ้นในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ มีเครือข่ายกับหน่วยงาน ภายนอกประเทศไทยเพิ่มขึ้นแล้ว จะเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งแก่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ

ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร การให้ความรู้ผ่านการเรียนการสอน และการประเมินคุณภาพ การเรียนการสอนร่วมกันเพื่อการพัฒนาขึ้นไป เน้นการศึกษาวิจัยประเด็นต่าง ๆ หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว

มาตรฐานการศึกษาของไทยจะต้องเปิดกว้างสู่โลกภายนอกอุดมศึกษาไทยจึงต้องพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล ส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยน นักศึกษา พัฒนาอาจารย์ และบุคลากร ผู้ระดับสากล พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อยกระดับอุดมศึกษาไทยให้เข้มแข็ง สอดรับการพัฒนาของประชาคมอาเซียนต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชน ให้เป็นไปอย่างทั่วถึง ซึ่งนับจากปี 2540 เป็นระยะเวลากว่า 15 ปี ที่มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสระแก้ว ยังคงความมุ่งมั่นในพันธกิจที่มีต่อเยาวชน ประชาชน และสังคม โดยมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงาน ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด และยุทธศาสตร์ระดับประเทศ เพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินงาน นอกจากนี้การดำเนินงานของวิทยาเขตสระแก้ว ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยพิจารณาจากการระดมความคิดเห็น เพื่อมุ่งเน้นการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ด้วยการผลิตบัณฑิต ที่มีความรู้ คู่คุณธรรม มีการส่งเสริมการวิจัยที่ครอบคลุมทุกสาขา มีการให้บริการทางวิชาการ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสังคม และส่งเสริมให้มีการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว มหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษาแนวหน้า ของประเทศไทย มีการจัดการเรียนการสอน มุ่งพัฒนาให้นิสิตอย่างเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสาร มุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถของนิสิตเพื่อให้นิสิตมีความรู้ความสามารถทักษะ การเป็นผู้นำที่ดีในการพร้อมเข้าสู่ ตลาดแรงงานและเข้าสู่การแข่งขันในระดับประชาคมอาเซียน เพื่อให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาในข้างต้น จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต สระแก้ว อยู่ในระดับใด ? และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้วที่มี เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

คู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปนำเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ให้ตอบสนองความต้องการของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
2. นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
3. นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
4. นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
5. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
6. นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

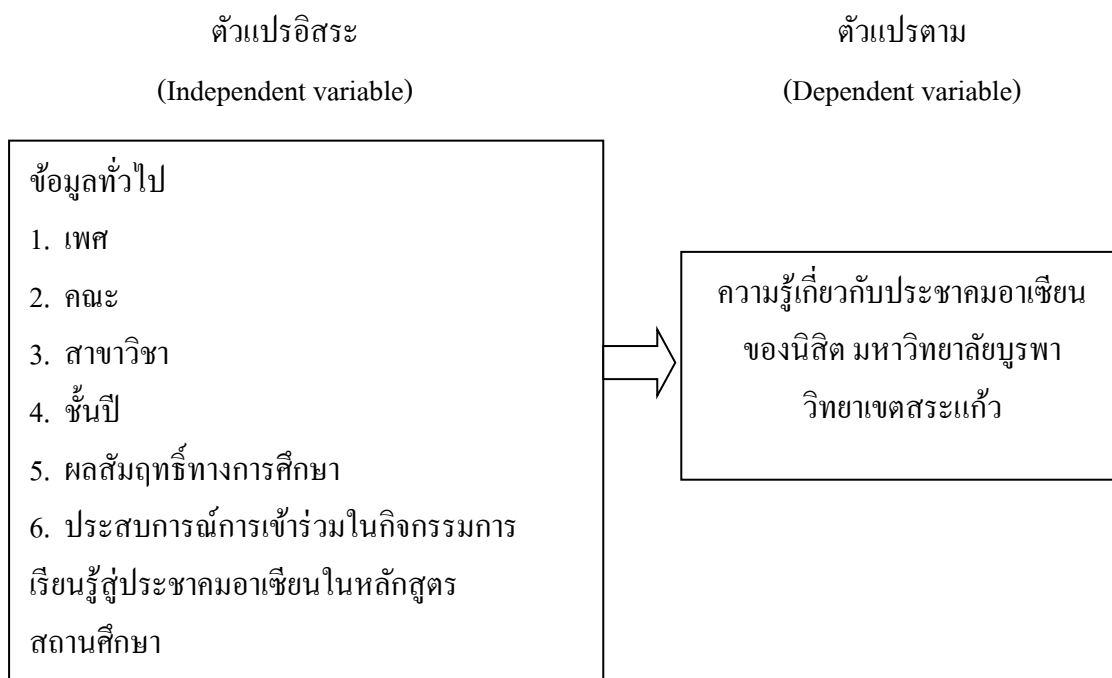
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังต่อไปนี้มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับตัวแปรตามในการศึกษาคั้งนี้ คือ “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน”

จันทร์พา ทัดภูธร (2556, หน้า 5-6) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 โดยกล่าวถึงขอบข่ายของความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (ASEAN Knowledge) ที่พลเมืองอาเซียน (ASEAN citizen) ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน โดยทั่วไป เช่น รู้ว่าอาเซียนก่อตั้งเมื่อใด กำเนิดอาเซียน กฎบัตรอาเซียน รู้จักธงอาเซียน เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของแต่ละชาติสมาชิกจะพิจารณาจากระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ และนโยบายทางการศึกษา

ยุพิน เกื่อนศรี และคาริน สีกาวิ (2555, หน้า 4-5) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้ (1) ด้านความมั่นคง หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทางการเมือง การปกครอง กฎบัตรอาเซียน บทบาทของประเทศไทยในอาเซียน บทบาทของอาเซียน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (2) ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านเศรษฐกิจ บทบาทของประเทศไทยในอาเซียน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การลงทุนระหว่างประเทศ การค้าบริการระหว่างประเทศ และการนำเข้าส่งออกสินค้าในประชาคมอาเซียน (3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

สำหรับตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดจากงานวิจัยของ กันตภา สุทธิอาจ (2556), ยุพิน เกื่อนศรี และคาริน สีกาวิ (2555), ราตรี สีงาม (2555), อัจฉรา วงษ์หา (2555), ทิวาสวาสดี ดีทองอ่อน (2555) และอรวรรณ สีลาวนิช (2554)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
3. เป็นข้อมูลที่สามารถนำมาพัฒนาหรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตภายใต้ประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ขอบเขตของการวิจัย

จากวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และ ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำนวน 1,446 คน (กองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้ศึกษาได้เริ่มดำเนินการศึกษาวิจัยในช่วง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2557-เดือนเมษายน พ.ศ. 2558 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ หมายถึง ระดับคะแนนที่นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถาม ในแบบทดสอบความรู้ได้อย่างถูกต้อง

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน หมายถึง ระดับคะแนนที่นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สามารถตอบคำถามในแบบทดสอบความรู้ได้อย่างถูกต้อง เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 10 ประเทศ อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สารระสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความเป็นมาการก่อตั้งอาเซียนและพัฒนาการของประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์อาเซียน กฎบัตรอาเซียน (ASEAN charter) กรอบการดำเนินงานที่สำคัญของประชาคมอาเซียน: 3 เสาหลัก (Three pillars of ASEAN community) ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และสัญลักษณ์วัฒนธรรม ของประเทศสมาชิกอาเซียน

อาเซียน (ASEAN: association of southeast asiations) หมายถึง สมาคมประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรซึ่งถือกำเนิดตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok declaration) ของผู้นำประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ที่จะมีการรวมกลุ่ม และร่วมมือกันเสริมสร้างให้ภูมิภาคมีสันติภาพ นำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมืองและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งต่อมาบรูไนดารุสซาลาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 ในปี พ.ศ. 2527 เวียดนาม เข้ามาเป็น สมาชิกลำดับที่ 7 ในปี พ.ศ. 2538 ลาว พม่าเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และประเทศสุดท้ายกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ในปี พ.ศ. 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียน มีสมาชิกรวม 10 ประเทศ มีประชากร รวมประมาณ 575 ล้านคน

กิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยบูรพาจัดขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ให้กับนิสิตและบุคลากรทางการศึกษา อันประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องประชาคมอาเซียน โดยสอดแทรกเนื้อหาไปกับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การจัดศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นศูนย์การศึกษาประจำมหาวิทยาลัย การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ การส่งครูและนิสิตเข้าร่วมอบรม การจัดชุดการแสดง อาเซียนร่วมใจ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในมหาวิทยาลัยและชุมชน การเปิดภาษาจีน และภาษาเขมร เพิ่มเติม ความรู้ในด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก

นิสิต หมายถึง นักศึกษาระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี ปีที่ 1-4) ที่ศึกษา และมีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หมายถึง ผลของคะแนน ความรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานการวัด และประเมินผล ที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนของนิสิต

ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ประสบการณ์ของนิสิตในการเข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว” ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
 - 1.1 ความหมายของความรู้
 - 1.2 ประเภทของความรู้
 - 1.3 ระดับความรู้
 - 1.4 วิธีการวัดผลด้านความรู้
 - 1.5 การวัดผล การทดสอบ และการประเมินผล
 - 1.6 จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา
 - 1.7 หลักการวัดผลการศึกษา
 - 1.8 พฤติกรรมของความรู้
2. ข้อมูลประชาคมอาเซียน
 - 2.1 การก่อตั้งประชาคมอาเซียน
 - 2.2 วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน
 - 2.3 กำเนิดอาเซียน
 - 2.4 ปฏิญญาอาเซียน
 - 2.5 วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งอาเซียนปฏิญญากรุงเทพฯ
 - 2.6 ปฏิญญาชะอำ-หัวหินด้านการศึกษา
 - 2.6.1 บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
 - 2.6.2 บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจอาเซียน
 - 2.6.3 บทบาทในภาคการศึกษาในสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
 - 2.7 เป้าหมายของประชาคมอาเซียน
 - 2.8 ประชาคมอาเซียน
 - 2.9 กฎบัตรอาเซียน
 - 2.10 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน
 - 2.11 หลักการพื้นฐานของความร่วมมืออาเซียน
 - 2.12 โครงสร้างของอาเซียน

3. กฎบัตรอาเซียนกับนโยบายด้านการศึกษา
 - 3.1 บทบาทด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน
 - 3.1.1 บทบาทของการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง
 - 3.1.2 บทบาทของการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ
 - 3.1.3 บทบาทของการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม
 - 3.2 แผน 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน (พ.ศ. 2554-2558)
 - 3.2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน
 - 3.2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ
 - 3.2.2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 เสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา
 - 3.2.2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การเพิ่มคุณภาพการศึกษา
 - 3.2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล
 - 3.2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรรายสาขาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษา
 - 3.3 การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาสู่การสร้างประชาคมอาเซียนของไทย
 - 3.4 เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN)
 - 3.4.1 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
 - 3.4.2 การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
 - 3.4.3 ประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียน
 - 3.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมศึกษาไทยกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและอาเซียน
4. ขอบข่ายและแนวทางพัฒนาการศึกษารองรับ ASEAN
 - 4.1 นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา
 - 4.2 นโยบายการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
5. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนสำหรับนิสิตปริญญาตรี
 - 5.1 ความหมายของประชาคมอาเซียน
 - 5.2 ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
6. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษาในระดับปริญญาตรี

7. สภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ความหมายของความรู้

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาอธิบายไว้ดังนี้

พจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of education) (อารยา แก้วคงธรรม, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความรู้” ว่า “ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ (Good, 1979, p. 325 อ้างถึงใน อารยา แก้วคงธรรม, หน้า 12)

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (The lexicon webster) (อารยา แก้วคงธรรม, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ว่า “เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และ โครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือการค้นหาหรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากรายงานการรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา” (The lexicon webster dictionary encyclopedia edition, 1977, p. 531 อ้างถึงใน อารยา แก้วคงธรรม, หน้า 12)

The lexicon webster dictionary (1977 อ้างถึงใน กัมธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนุรักษ์ทอง, 2550) ให้ได้คำจำกัด ความหมายของความรู้ว่าเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และ โครงสร้างหน้าที่ที่เกิดขึ้นจากการค้นหาหรือเป็น ความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลที่ได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากรายงานการรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

พจนานุกรมลับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542 อ้างถึงใน อารยา แก้วคงธรรม, หน้า 12) ให้ความหมายของ “รู้” หมายถึง แจ้งเข้าใจ ทราบ ส่วน “เข้าใจ” หมายถึง รู้เรื่อง รู้ ความหมาย

Bloom (n.d. อ้างถึงใน ศิววัต ศรีสวัสดิ์, 2552, หน้า 14) ได้อธิบายความหมายของ ความรู้ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึก ได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่าง ๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไป โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็น ความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการ และความรู้เรื่องสากล เป็นต้น

Hosper (n.d. อ้างถึงใน มาโนช เวชพันธ์ 2532, หน้า 15-16) ได้ชี้ให้เห็นว่าความรู้ (Knowledge) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือได้ฟังความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัด ความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐาน เป็นต้นซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการทำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้ จึงถือว่าเป็น กระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอน ที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นเป็นลำดับ

Bloom et al. (1965 อ้างถึงใน ชนาทิป อ่อนหวาน, 2553) กล่าวว่าความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการจำเรื่องราว ทฤษฎี และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยความรู้อาจแยกออกเป็น ความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการและความรู้เรื่องสากล เป็นต้น ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถและทักษะในการจับใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ได้ สามารถ ที่จะเปรียบเทียบและขบข้อย่อยแต่เฉพาะจุดสำคัญได้ และสามารถที่จะคาดคะเนถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ได้จากการกระทำหรือประเมินค่าได้

Davenport and Prusak (2005 อ้างถึงใน อ้างถึงใน นิภาพร รอดไพมูลย์, 2556, หน้า 29-30) กล่าวว่า ความรู้ คือ ส่วนผสมที่เคลื่อนไหวของประสบการณ์ที่ได้รับการวางโครงสร้าง เป็นคุณค่าต่าง ๆ ข้อมูลในเชิงบริบทและความเข้าใจอย่างถ่องแท้ที่ชำนาญการซึ่งได้มาเสนอบรรอบ หรือ โครงร่างอันหนึ่งขึ้นมาเพื่อการประเมินและรวบรวมประสบการณ์ข้อมูลใหม่ ๆ ก่อให้เกิดและ ถูกประยุกต์ใช้ในใจของผู้รู้ทั้งหลายในองค์กรต่าง ๆ บ่อยครั้งได้รับการฝังฝังไม่เพียงอยู่ในใจ เอกสารต่าง ๆ หรือคลังความรู้เท่านั้น แต่ยังอยู่ในงานประจำ กระบวนการ การปฏิบัติและบรรทัดฐานขององค์กรอีกด้วย

อรทัย รัตนวิมล (2545, หน้า 17) ให้ความหมายของคำว่าความรู้ หมายถึง การแสดงออกของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลในด้านการระลึก (รู้) ในข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ สิ่งของ เหตุการณ์หรือสรรพสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม จากการสังเกต ประสบการณ์หรือการรายงานซึ่งต้องใช้เวลาในการเรียนรู้

กิริติ บุญเจือ (2525, อ้างถึงใน ธนพล สมักรการ, 2550 หน้า 10) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความรู้” ไว้ดังนี้ ความรู้ หมายถึง ความรู้ทางตาเพียงอย่างเดียว

ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 96) กล่าวถึงความหมายของความรู้ไว้ว่า หมายถึง บรรดาข้อเท็จจริง หรือรายละเอียดของเรื่องราวอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป

วรวรรณ วาณิชยเจริญชัย (2548) ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

ยุทธนา แซ่เตียว (2547) ให้ความหมายของความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้อาจจะนึกได้ หรือโดยการมองเห็น ได้ยินและจดจำได้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎีโครงสร้าง มาตรฐาน วิธีการแก้ปัญหา กฎเกณฑ์ เป็นต้น

สุรพงษ์ โสระเสถียร (2533 อ้างถึงใน อัจฉรา วงษ์หา, 2555, หน้า 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้เป็นการรับเบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าแล้วจัดระบบเป็น โครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายในที่ผู้อื่นจะรับรู้ได้จากการอนุมานมากกว่าสังเกตได้โดยตรง

สรุป ความรู้ คือ สิ่งที่ได้จากสัมผัสจากการเรียนรู้ทั้ง 5 สัมผัส กล่าวคือ ทางการมองเห็น การรับฟัง การรู้รสชาติ การได้กลิ่น และการสัมผัส เป็นการสังสมประสบการณ์ ความรู้ได้มาจากประสบการณ์ทั้งโดยตนเองในการรับรู้ทางประสาทสัมผัส และได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้อื่น โดยการให้ความหมายของปรากฏการณ์ในเรื่องการเรียนรู้สิ่งนั้น ๆ

ประเภทของความรู้

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2555 อ้างถึงใน นิภาพร รอดไพบูลย์, 2556, หน้า 30) กล่าวว่า ความรู้คือ เรื่องส่วนตัว โดยผูกพันกับข้อเท็จจริงที่เป็นจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับโลก ความรู้เป็นความจริงของปัจเจกเป็นความเชื่อที่มีเหตุผลมากกว่าความเชื่อในข้อเท็จจริงและต้องมีหลักฐานหรือเหตุผลที่ดีในการเชื่อมั่นเป็นความจริง ความรู้สึกเกิดขึ้นได้จาก

1. เหตุผลนิยม (Rationalism) คือ ประสบการณ์เป็นตัวให้ข้อมูล แต่เหตุผลนั้นจะเป็นตัวตัดสินให้ความจริงเกิดความรู้

2. ประสบการณ์นิยมหรือประจักษ์นิยม (Empiricism) คือ ความรู้จะได้มาต้องได้มาจากการเรียน จากประสบการณ์ แม้จะอ้างถึงว่ามีความรู้บางอย่างติดตัวมาตั้งแต่เกิด (ปัญญา) แทบจะไม่มี ความหมายอะไรเลย ถ้าไม่มีประสบการณ์สัมผัส ประสบการณ์เป็นตัวให้ ข้อเท็จจริง

เป็นวัตถุดิบของความรู้ ถ้าไม่มีประสานสัมพันธ์รับข้อมูลให้เกิดกับจิตเราจะรู้อะไรไม่ได้เลย ประสบการณ์แม้จะเปลี่ยนแปลงไม่ตายตัวแต่ก็ให้ความจริงที่มีสาระแก่เรา ทำให้เรามีความรู้ และเข้าใจโลกได้เราเรียกความรู้แบบนี้ว่าความรู้อุปนัย (Induction)

3. อนุমানนิยม (A Priorion) คือ ความรู้ของมนุษย์ถูกจำกัดให้รู้เพียงปรากฏการณ์เท่านั้น สิ่งที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์หรือสิ่งที่คงอยู่ด้วยตัวเอง เราไม่สามารถรู้ได้หากต้องการรู้จะต้อง ปฏิบัติตามหลักเหตุผลทางจริยธรรมเพียงอย่างเดียว

กัณฑ์กา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง (2550) กล่าวว่า การที่คนเราจะรู้ได้นั้นมี 2 ประการ ดังนี้

1. รู้ได้ตามแนวคิดหรือปรัชญาฝ่ายสารนิยม คือ เป็นระบบวิทยาศาสตร์เพราะถือว่ากาที่คนเราจะรู้อะไรได้นั้นเกิดจากการทำงานของร่างกายและสมองสาร
2. รู้ได้ตามแนวคิดหรือปรัชญาฝ่ายจิตนิยม เชื่อว่าการที่คนเราเกิดความรู้เพราะว่าคนเรามีชีวิตเป็นตัวรู้

Bloom et al. (1965 อ้างถึงใน ชนาทิป อ่อนหวาน, 2553) ได้จำแนกความรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยเรียงจากที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด ดังนี้

1. ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of specifics) ความระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของ การที่อยู่โดดเดี่ยว การเน้นที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรม เรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุด ของความเป็นธรรม ซึ่งอาจได้รับการคิดว่าเป็นหน่วยงานที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมของเรื่อง ความรู้ที่สร้างขึ้น ได้แก่

1.1 ความรู้เกี่ยวกับคำเฉพาะ (Knowledge of terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งภาษา และมีใช้ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียว หรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น

1.2 ความรู้ในเรื่องข้อเท็จจริงเฉพาะ (Knowledge of specifics facts) เป็นความรู้ในเรื่องวันที่ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ เป็นต้น ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียวหรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น

2. ความรู้เรื่องวิถีและวิธีการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of way and means of dealing with specifics) คือ ความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดระเบียบ ในการศึกษาในการตัดสินใจ และการวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้า ลำดับผลที่ตามเวลาในปฏิทินและมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขาและรูปแบบของการจัดระเบียบตามที่สาขากำหนดและดำเนินการ ความรู้นี้จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นธรรมอยู่ระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้ทั่ว ๆ ไป

ได้แก่

2.1 ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of conventions) เป็นความรู้ในเรื่องลักษณะของวิถีทางในการจัดการจัดทำและการนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์เพื่อการสื่อความหมายและความสอดคล้องผู้ทำงานในสาขาใช้ประโยชน์แบบฉบับการปฏิบัติและรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับวัตถุประสงค์ และมองดูเหมาะสมที่สุดกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ควรสังเกตว่าแม้รูปแบบและประเพณีจะเป็นสิ่งที่สมมติขึ้นหรือเกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจหรือมีฐานมาจากอำนาจทั้งหลายตามรูปแบบและประเพณีนิยมก็ยังคงมีอยู่เพราะเป็นผลงานของการตกลงของคนกลุ่มส่วนใหญ่หรือเกิดจากการที่แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราว ปรากฏการณ์หรือปัญหาของคนกลุ่มใหญ่

2.2 ความรู้เรื่องแนวโน้มและลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of trend and sequence) เป็นความรู้เรื่องกระบวนการ ทิศทางและการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

2.3 ความรู้เรื่องการจัดจำพวกและประเภท (Knowledge of classification and Categories) เป็นความรู้ชั้นต่าง ๆ ชุดส่วนและการจัดเรียงเรียงซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของสาขาที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการโต้แย้ง หรือของปัญหาที่นำมา

2.4 ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of criteria) เป็นความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดเห็นและพฤติกรรมที่ได้รับการทดสอบหรือได้รับการตัดสินใจ

3. ความรู้สากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the universals and abstractions on a field) คือ ความรู้เรื่องแผนและรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏการณ์และความคิดได้รับการจัดรวบรวมไว้ โครงสร้าง ทฤษฎี และข้อสรุปจำนวนมากซึ่งมีอิทธิพลต่อสาขาวิชาหรือนำมาใช้ศึกษาปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหาในระดับนี้ จัดเป็นระดับที่สูงสุดของความเป็นธรรมและความซับซ้อน ได้แก่

3.1 ความรู้เรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of principle and generalizations) เป็นความรู้เรื่องความนามธรรมบางอย่าง ซึ่งข้อสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม ซึ่งมีคุณค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนายหรือกำหนดการกระทำหรือทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุด

3.2 ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and structures) เป็นความรู้เรื่องตัวหลักการและข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ของมัน ซึ่งแฉวงให้เห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์ ปัญหา หรือสาขาที่ซับซ้อน ได้อย่างชัดเจนครอบคลุมและเป็นระบบ ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมมากที่สุดและได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์และการจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่าง ๆ จำนวนมาก

ระดับความรู้

วรวรรณ วาณิชเจริญชัย (2548) ได้กล่าวถึง ความรู้ในพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้กลุ่มพุทธิพิสัยได้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้กลุ่มพุทธิพิสัย (Cognitive domain) เป็นความสามารถและทักษะทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งแยกย่อยได้ออกเป็น 6 ชั้น โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นความสามารถในการจำ หรือระลึกได้ซึ่งรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยได้รับรู้มา

1.1 ความเฉพาะเรื่อง เฉพาะอย่างเป็นการระลึกถึงข้อสนเทศในส่วนย่อยเฉพาะอย่าง ที่แยกได้โดด ๆ ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ เกี่ยวกับความหมายของคำ ความรู้เกี่ยวกับความจริงเฉพาะอย่าง เช่น รู้ วัน เดือน ปี เหตุการณ์ สถานที่ เป็นต้น

1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิถีทางและวิธีดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความรู้ในเรื่องระเบียบ แบบแผน ประเพณี ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับก่อน-หลัง ความรู้ในการแยกประเภทและจัดหมวดหมู่ ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและกระบวนการ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถในการแปลความหมายตีความหมาย เพื่อขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ แยกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การแปลความ เป็นการจับใจความให้ถูกต้อง เกี่ยวกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือจากภาษาหนึ่งของการสื่อสารไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง

2.2 การตีความหมาย เป็นการอธิบายความหมายหรือสรุปเรื่องราว โดยการจัดระเบียบ และรวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาใหม่

2.3 การขยายความ เป็นการขยายเนื้อหาที่เหนือไปกว่าขอบเขตที่รู้เป็นการขยายจัดการอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกิดเลยจากข้อมูล

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำสาระสำคัญต่าง ๆ ใช้ในสถานการณ์จริงหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งเป็นการใช้นามธรรมในสถานการณ์รูปธรรมซึ่งความเป็นธรรมอาจจะอยู่ในรูปแบบความคิดทั่วไป กฎเกณฑ์ เทคนิค และทฤษฎี ฯลฯ

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกการสื่อความหมายไปสู่หน่วยย่อยองค์ประกอบสำคัญ หรือเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ได้ลำดับชั้น ความคิดสัมพันธ์การวิเคราะห์เช่นนี้ ก็เพื่อมุ่งจะให้การสื่อความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น อาจจำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นการชี้ให้เห็นหน่วยต่าง ๆ ที่เป็น ส่วนประกอบที่อยู่ในสิ่งที่สื่อความหมาย

4.2 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการแยกการประสานหรือความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในสิ่งที่สื่อความหมาย

4.3 การวิเคราะห์หลักการในเชิงจัดดำเนิน เป็นการชี้ให้เห็นถึงระบบจัดการและวิธีการรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ ในสิ่งที่สื่อความหมาย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการนำหน่วยต่าง ๆ หรือส่วนต่าง ๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกัน จัดเรียงเรียง และรวบรวมเพื่อสร้างแบบแผนหรือ โครงสร้างที่ไม่เคยมีมาก่อน อาจจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ

5.1 การสังเคราะห์ข้อความเป็นการผูกข้อความขึ้น โดยการพูดหรือเขียนเพื่อสื่อความคิด ความรู้สึก หรือประสบการณ์ไปยังผู้อื่น

5.2 การสังเคราะห์แผนการพัฒนาหรือเสนอแผนการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่คิดทำเอง

5.3 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นการพัฒนาหรือสร้างชุดของความสัมพันธ์เชิงนามธรรมขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องจำแนกหรืออธิบายข้อมูล หรือปรากฏการณ์บางอย่างจากข้อความเบื้องต้น

6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของเนื้อหาวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ซึ่งอาจจะกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นเอง หรือผู้อื่นกำหนด จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

6.1 การประเมินตามเกณฑ์ภายในเป็นการประเมินค่าความถูกต้องของวัสดุอุปกรณ์ ข้อความ เหตุการณ์ ตามคุณสมบัติประจำตัวของอุปกรณ์ ข้อความ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

6.2 การประเมินค่าตามเกณฑ์ภายนอกเป็นการประเมินค่าโดยอ้างอิงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การวัดความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และนิยาม คือ การวัดว่า “คำ” หรือ “กลุ่มคำ” หรือความหมายหรือคำแปลของเครื่องหมาย รูปภาพ ตัวย่อ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ นั้นคืออะไร มีความหมายทั่วไปหรือ ความหมายเฉพาะว่าอย่างไร มีคุณสมบัติอะไร การวัดความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และความจริงคือ การวัดว่าสูตร กฎเกณฑ์ ความจริง ข้อเท็จจริง เรื่องราว ใจความ หรือเนื้อหาความสำคัญ ๆ ได้มีการพิสูจน์ หรือยอมรับแล้วเป็นอย่างไร การวัดความรู้ในวิธีการคือ การวัดความจำถึงกระบวนการและแบบแผนวิธีทำงานของเรื่องราวต่าง ๆ เหตุการณ์ว่ามีที่มาอย่างไร ใช้วิธีการใดมีการดำเนินงานเป็นขั้น ๆ อย่างไร มิได้มุ่งที่จะวัดถึงไปปฏิบัติจริง การวัดความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน คือ การวัดค่าแบบแผน แบบฟอร์มตามจารีตทำเนียม ประเพณีที่ตกลงกันตามนิยม หรือตามลัทธิ ธรรมเนียม ประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาอย่างไรเข้าใจอย่างไร

การวัดค่าความรู้เกี่ยวกับลำดับชั้นและแนวโน้มคือ การวัดความรู้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความเคลื่อนไหวโน้มเอียงไปในทิศทางใดและเรื่องต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นก่อน หลัง และดำเนินเป็นขั้น ๆ เรียงติดต่อกันมาอย่างไรการวัดความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท คือ การวัดที่เกี่ยวกับการจัดประเภทสิ่งของเรื่องราว เหตุการณ์ตามประเภทตามชนิด ตามลำดับก่อน-หลัง เป็นอย่างไร การวัดความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ คือ การวัดความจำในเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยและตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ว่าจำได้หรือไม่และควรใช้กฎเกณฑ์หรือหลักการใด ๆ การวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีการหรือวิธีการดำเนินงาน คือ การวัดค่า การวัดค่า การได้ผลลัพธ์ต่าง ๆ นั้นจะต้องใช้เทคนิคอะไรมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร มีกระบวนการและกรรมวิธีต่าง ๆ ที่ใช้พิสูจน์หรือหาความจริงนั้น ๆ ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร การวัดความรู้เกี่ยวกับความรู้รวบยอดในเรื่อง คือ การวัดความจำของข้อสรุปหรือหลักการใหญ่ ๆ ของเนื้อหาได้หรือไม่ การวัดความรู้เกี่ยวกับหลักการและการขยายหลักการคือ การวัดว่าสามารถจำหลักการต่าง ๆ อันเป็นสาระสำคัญของเนื้อหาได้ หรือไม่และการวัดความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง คือ การวัดความสามารถในการระลึกได้และนำความสัมพันธ์จากทฤษฎีและหลักวิชาการต่าง ๆ มาสรุปเป็นหาความใหญ่ ๆ หรือรวมกันเป็นเรื่องเดียวได้หรือไม่

ทฤษฎีความรู้ของ Bloom (n.d. อ้างถึงใน อักษร สวัสดิ์, 2542, หน้า 26-28) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่า หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการ และกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบของโครงการ วัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 Bloom ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของคนว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป และได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

ระดับ 1 ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึก ได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ระดับ 2 ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ระดับ 3 การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ปัญหาคือปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการนำความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

ระดับ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจและการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

ระดับ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

ระดับ 6 การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการ และเนื้อหาสาระ เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสินใจ การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

วิธีการวัดผลด้านความรู้

วิธีการวัดผลด้านความรู้ อาจทำได้หลายวิธี แต่ที่นิยมโดยทั่ว ๆ ไป คือ วัดโดยการใช่แบบทดสอบ หรือข้อสอบ เพราะถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำ ไปให้ผู้ถูกทดสอบ ให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน ทำทาง ฯลฯ เพื่อให้สังเกตเห็น หรือ นับจำนวนปริมาณ นำไปแทนอันดับ หรือ คุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปของแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ คือ (ไพศาล หวังพานิช, 2526, หน้า 35)

1. แบบทดสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยใช้การโต้ตอบด้วยวาจาหรือคำพูดระหว่างผู้ทำการทดสอบ กับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า “การสัมภาษณ์”
2. แบบทดสอบข้อเขียน แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
 - 2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบายเรื่อง บรรยายเรื่องราว

ประพันธ์ หรือวิพากษ์วิจารณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้

2.2 แบบจำกัดการตอบ เป็นแบบที่ให้ผู้ตอบพิจารณา เปรียบเทียบตัดสินข้อความ หรือรายละเอียดต่าง ๆ มีวิธีการ 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบ การเลือกตอบ

2.3 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นแบบที่ไม่ต้องการให้ผู้ตอบแสดงออกมาด้วยคำพูด หรือเครื่องหมายใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำ จริง ๆ มักเป็นแบบทดสอบ ในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิดแต่ละชนิดก็เหมาะสมกับการวัดความรู้ตาม คุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไปในที่นี้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบทดสอบ (ยุทธนา แซ่เตียว, 2547) แบบทดสอบมีลักษณะแตกต่างกันมากทั้งในรูปแบบ การนำไปใช้และจุดมุ่งหมายในการสร้างประเภทของแบบทดสอบจึงแบ่งได้แตกต่างกันตามเกณฑ์ ที่ใช้ ถ้าแบ่งตามลักษณะทางจิตวิทยาที่ใช้วัดจะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกิดขึ้นจากสิ่งเรียนรู้ แบบทดสอบประเภทนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างเอง (Teacher-made test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างกัน โดยทั่วไปเมื่อต้องการใช้ก็สร้างขึ้น ใช้แล้วก็เลิกใช้กันถ้าจะนำไปใช้อีกก็ต้องดัดแปลงปรับปรุง แก้ไขเพราะเป็นแบบทดสอบที่ยังขาดคุณภาพ

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized test) เป็นแบบทดสอบที่มีความต้องการ มีการพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติมาแล้วหลายครั้งหลายหนจนมีคุณภาพสมบูรณ์ทั้ง ด้านความตรงความเที่ยง ความยากง่าย อำนาจจำแนก ความเป็นปรนัย และมีเกณฑ์ปกติ (Norm) ให้เปรียบเทียบด้วยรวมความแล้วต้องมีมาตรฐานทั้งด้านการดำเนินการสอบและการแปลผล คะแนนที่ได้

2. แบบทดสอบความถนัด (Aptitude test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพ ทางสมองของคนว่ามีความรู้ ความสามารถมากเพียงใด และมีความสามารถทางด้านใดเป็นพิเศษ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน (Scholastic aptitude test) เป็นแบบทดสอบความถนัดที่วัดความรู้ความสามารถทางวิชาการว่า มีความถนัดในวิชาอะไร ซึ่งจะแสดงถึงความสามารถในการเรียนต่อทางแขนงวิชานั้น และจะสามารถเรียน ไปต่อได้มากน้อย

เพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัดพิเศษ (Specific aptitude test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถพิเศษของบุคคล เช่น ความถนัดทางดนตรี ทางกายภาพ ทางวิศวะ ทางศิลปะ เป็นต้น ใช้สำหรับการแนะแนวการเลือกอาชีพ

3. แบบทดสอบบุคคล-สังคม (Personal-social test) เป็นแบบทดสอบใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้ากับสังคมของบุคคล

3.1 แบบทดสอบความเรียง (Essay test) แบบนี้จะกำหนดคำถามให้ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบเอง

3.2 แบบทดสอบตอบสั้น และเลือกตอบ (Short answer and multiple choice test) แบบนี้จะกำหนดคำถามให้และกำหนดให้ตอบสั้น ๆ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือกผู้ตอบต้องเลือกตอบตามนั้น แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ แบบตอบสั้น Short answer item) แบบถูก-ผิด (True-false item) แบบจับคู่ (Matching item) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice item)

4. ถ้าแบ่งตามลักษณะการตอบจะแบ่ง 3 ประเภท ได้แก่

4.1 แบบทดสอบปฏิบัติ (Performance test) เป็นการทดสอบด้วยการให้ปฏิบัติลงมือทำจริง เช่น การแสดงละคร การช่างฝีมือ การพิมพ์ดีด เป็นต้น

4.2 แบบทดสอบเขียนตอบ (Paper-pencil test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไปซึ่งให้กระดาษ และดินสอหรือปากกาเป็นใช้เป็นอุปกรณ์ช่วยในการตอบ ผู้ตอบจะต้องเขียนตอบทั้งหมด

4.3 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) เป็นการทดสอบที่ให้ผู้ตอบพูดแทนการเขียน มักจะเป็นการพูดคุยกันระหว่างผู้ถามและผู้ตอบคำถาม เช่น การสอบสัมภาษณ์จากความหมายข้างต้น

สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การแสดงออกของสมรรถภาพสมองด้านความจำ โดยให้ระลึกออกมาเป็นหลักเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ เรื่องราวรายละเอียดที่ปรากฏในตำราหรือสิ่งที่ได้รับการบอกเล่า รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือการค้นหาเป็นความรู้เกี่ยวกับสถานที่สิ่งของหรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกตจากการรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้เป็นประสบการณ์ การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

การวัดผล การทดสอบ และการประเมินผล

เขาวเรศ จันทะแสน (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของการวัดผล การทดสอบ และการประเมินผล ไว้ดังต่อไปนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการหาปริมาณ หรือจำนวนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง ผลจากการวัดจะออกมาเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์ เช่น นายแดง สูง 180 ซม. (เครื่องมือ คือ ที่วัดส่วนสูง) วัตถุชิ้นนี้หนัก 2 กก. (เครื่องมือ คือ เครื่องชั่ง)

การทดสอบการศึกษา หมายถึง กระบวนการวัดผลอย่างหนึ่งที่กระทำอย่างมีระบบเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถของบุคคล โดยใช้ข้อสอบหรือคำถามไปกระตุ้นให้สมองแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสิน หรือวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผล เช่น ผลจากการวัดความสูงของนายแดงได้ 180 ซม. ก็อาจประเมินว่าเป็นคนที่สูงมาก ผลจากการชั่งน้ำหนักของวัตถุชิ้นหนึ่งได้ 2 กก. ก็อาจจะประเมินว่าหนัก-เบา หรือ เอา-ไม่เอา

Bloom (1976 อ้างถึงใน เขาวเรศ จันทะแสน, ม.ป.ป.) ได้แบ่งพฤติกรรมที่จะวัดออกเป็น 3 ลักษณะ

วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด (วัดด้านสมอง)
วัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับความรู้สึกลึกซึ้ง (วัดด้านจิตใจ)
วัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (วัดด้านการปฏิบัติ)

จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา

เขาวเรศ จันทะแสน (ม.ป.ป.) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. วัดผลเพื่อและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใดอย่างไร แล้วครูพยายามอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน
2. วัดผลเพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใด เพื่อหาทางช่วยเหลือ
3. วัดผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันว่าใครเก่งกว่า ใครควรได้อันดับที่ 1, 2, และ 3
4. วัดผลเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง การวัดผล

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง เช่น การทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแล้ว นำผลมาเปรียบเทียบกัน

5. วัดผลเพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

6. วัดผลเพื่อประเมินผล หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสิน หรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

หลักการวัดผลการศึกษา

ยาเวเรศ จันทะแสน (ม.ป.ป.) กล่าวถึง หลักการวัดผลการศึกษามี 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน คือ การวัดผลจะเป็นสิ่งตรวจสอบผลจากการสอนของครูว่า นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อยเพียงใด

2. เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม การวัดผลครูต้องพยายามเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ ใช้เครื่องมือวัดหลาย ๆ อย่าง เพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์

3. ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด เมื่อจะใช้เครื่องมือชนิดใด ต้องระวังความบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการวัดของครู

4. ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เช่น คะแนนที่เกิดจากการสอนครูต้องแปลผลให้ถูกต้อง สมเหตุสมผลและมีความยุติธรรม

5. ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า จุดประสงค์สำคัญของการวัดก็คือ เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน ต้องพยายามค้นหาผู้เรียนแต่ละคนว่า เด่น-ด้อย ในเรื่องใด และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขแต่ละคนให้ดีขึ้น

พฤติกรรมของความรู้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2549 อ้างถึงใน อัจฉรา วงษ์หา, 2555, หน้า 19-21) กล่าวถึง พฤติกรรมของความรู้ที่ต้องการวัดจำแนกตามการวัดความรู้พุทธิพิสัย (Cognitive domain) ตามทฤษฎีของ Bloom ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 ชั้น ซึ่งเรียงจากพฤติกรรมที่ง่ายไปหาพฤติกรรมที่ยาก ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ (Knowledge)

1.1 ความรู้ (Knowledge) ความจำในสิ่งที่มีประสบการณ์มาก่อน

1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเฉพาะ

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำต่าง ๆ

1.1.3 ความรู้เกี่ยวกับความจริงต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ เวลา เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ แหล่งกำเนิด ฯลฯ

1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการและการดำเนินการที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะแบบแผนต่าง ๆ

1.2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและการจัดลำดับ

1.2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและแบ่งประเภทของสิ่งต่าง ๆ

1.2.4 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการดำเนินงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวคิดและโครงสร้างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับกฎและการใช้กฎนี้ในการบรรยายคุณค่าหรือพยากรณ์หรือตีความของสิ่งที่เราสังเกตเห็น

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง

2. ความเข้าใจ (Comprehension) การเข้าใจความหมายของสิ่งนั้น

2.1 การแปล (การแปลจากแบบหนึ่งไปสู่แบบหนึ่งโดยรักษาความหมายไว้อย่างถูกต้อง)

2.2 การตีความหมาย (การอธิบาย หรือเรียบเรียงเนื้อหาอันเสียใหม่ให้เข้าใจง่าย)

2.3 การขยายความ (การขยายความหมายของข้อมูลที่มียู่ให้ไกลกว่าเดิม)

3. การนำไปใช้ ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะทางด้านความเข้าใจดังกล่าวมาแล้ว

4. การวิเคราะห์ (Analysis) การแยกเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

4.1 การวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบนั้น

4.3 การวิเคราะห์หลักหรือวิธีการรวบรวมส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านั้น

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) การรวมส่วนประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสร้างรูปแบบและโครงสร้างที่ชัดเจน

5.1 การกระทำที่เป็นสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความหมาย

5.2 การกระทำที่เกี่ยวกับแผนงาน หรือข้อเสนอตามวิธีการต่าง ๆ

5.3 การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ

6. การประเมินผล (Evaluation) การตัดสินคุณค่าในสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมายได้ โดยการใช้เกณฑ์ที่แน่นอน

- 6.1 การตัดสินใจโดยอาศัยเหตุการณ์ภายในสิ่งนั้นเป็นเกณฑ์
- 6.2 การตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอกมาพิจารณา

ข้อมูลประชาคมอาเซียน

การก่อตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN community)

จากที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่บาหลี เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2546 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนาม ในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนที่เรียกว่า ข้อตกลงบาหลี 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้จัดตั้ง ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) เพื่อสนับสนุนให้อาเซียนรวมตัวเป็นชุมชนหรือประชาคม เดียวกันและร่วมมืออย่างรอบด้านให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) โดยสนับสนุนการรวมตัว และความร่วมมืออย่างรอบด้าน ได้แก่ (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 47)

ด้าน	จัดตั้ง	ภาษาอังกฤษ
การเมือง	ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	ASEAN Political-Security Community (APSC)
เศรษฐกิจ	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ASEAN Economic Community (AEC)
สังคม และวัฒนธรรม	ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม	ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC)

ต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะเร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือ ให้รวมตัวกันให้เสร็จภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) เนื่องจากเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันรุนแรงขึ้น เช่น อัตราการเติบโตด้านเศรษฐกิจของจีนและอินเดียสูงมากในช่วงที่ผ่านมา อาเซียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคบหาหนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน

เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค ความร่วมมือและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี

ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ สร้างความเจริญก้าวหน้า (ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน, 2555, หน้า 48)

กำเนิดอาเซียน

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) หรือ “ปฏิญญาอาเซียน” (ASEAN Declaration) ที่พระราชวังสราญรมณ์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีสมาชิกผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรี 5 ประเทศ ได้แก่ นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย) ตุน อับดุล ราซัค บิน สุลเชน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย) นายนาซิโซ รามอุส (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอส ราซาร์ตันัม (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์) และ พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย) (ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน, 2555, หน้า 48)

ปฏิญญาอาเซียน

ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) หรือ ปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เป็นเอกสารในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้รับการลงนาม ณ กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยในขณะนั้นมีสมาชิกผู้ก่อตั้งจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสกัดการแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในเวียดนามโดยกำหนดหลักการเบื้องต้นของอาเซียนอย่างเช่น การร่วมมือกันมิตรภาพและการไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ภายในประเทศของสมาชิกทั้งหมด (ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน, 2555, หน้า 48)

นอกจากนี้แล้วเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ผู้นำสมาชิกประเทศอาเซียนได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) อาเซียนสามารถรวมตัวกันเป็น “ประชาคมอาเซียน” ทั้งในแง่การเมืองความมั่นคงเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมโดยยึดประโยชน์สูงสุดของภาคประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นศูนย์กลางนอกจากเป็นสมาชิกก่อตั้งของอาเซียนแล้วตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 จนถึงปี 2552 ไทยยังคงดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนอีกด้วยในฐานะประธานอาเซียนไทยได้มีโอกาสเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนผู้นำอาเซียนถึงสองครั้ง โดยครั้งแรกเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน และครั้งที่สองจัดระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม

2552 นอกจากนี้แล้ว ประเทศไทยยังได้เป็นประธานอาเซียนด้วยในขณะนั้น คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ พ.ศ. 2551-2555 (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 48)

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งอาเซียนปฏิญญากรุงเทพฯ

ปฏิญญากรุงเทพฯ อาเซียนวัตถุประสงค์ไว้ 7 ประการ ของการก่อตั้งอาเซียน ดังนี้ (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 49)

1. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
2. ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
3. เสริมสร้างความร่วมมือเรื่องทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
4. ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
5. ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริม การศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
6. เพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจน การปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม
7. เสริมสร้างร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ

จากเป้าหมายและวัตถุประสงค์ดังกล่าว อาเซียนได้แสดงบทบาทในการส่งเสริม ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค การส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคง ปลอดภัยทางการเมือง การสร้างสรรค์เจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินคืออยู่คืบบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน จนเป็น ประจักษ์แก่นานาชาติประเทศและนำไปสู่การขยายสมาชิกภาพโดย บรูไนในดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิก ในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ มกราคม พ.ศ. 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่าเข้า เป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิก เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 ทำให้มีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

นโยบายในการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้า รัฐบาลรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ทั้งนี้การประชุมสุดยอด (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบาย ในภาพรวมและเป็น โอกาสที่ประเทศสมาชิกจะได้ร่วมตัวกันประกาศเป้าหมายและแผนงาน

ของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผนปฏิบัติการ (Action plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน จะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน

ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย ผู้นำอาเซียนได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนเพื่ออาหารและแบ่งบันให้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาคมเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม เน้นย้ำบทบาททางด้านการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ดังนี้ (ทิวาสวัสดิ์ คีทองอ่อน, 2555, หน้า 50)

1. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

1.1 สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่อง “กฎบัตรอาเซียน” ผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่เป็นภาษาต่าง ๆ ของชาติในอาเซียน

1.2 ให้น้ำหนักหลักการประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพสิทธิมนุษยชน และค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน

1.3 สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์

1.4 จัดให้มีการประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคอาเซียน การสร้างศักยภาพและเครือข่าย รวมทั้งยอมรับการดำรงอยู่ของเวทีโรงเรียนอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้

2. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจอาเซียน

2.1 พัฒนารอบทักษะภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การจัดทำยอมรับทักษะในอาเซียน

2.2 สนับสนุนการขับเคลื่อนของนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้น โดยพัฒนาบัญชีรายการระดับภูมิภาคของอุปกรณ์สารสนเทศการศึกษาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจัดทำได้

2.3 สนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในภูมิภาคอาเซียนโดยผ่านกลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะต้องดำเนินควบคู่ไปกับ

ความพยายามในการปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานทางการศึกษาและวิชาชีพ

2.4 พัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของความสามารถให้ภูมิภาคอาเซียนมุ่งไปที่การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมโดยประสานตามกระบวนการ ภายใต้กรอบการประชุม รัฐมนตรีอาเซียนด้านรายงาน

3. บทบาทในภาคการศึกษาในสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

3.1 พัฒนาเนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้เป็นตัวอย่างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์

3.2 เสนอให้มีหลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัยและเสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน

3.3 สนับสนุนโครงการในระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นที่การส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน รับรองการมีอยู่ในโครงการอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น การนำเที่ยวโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียน ด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน การประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน

3.4 สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีพในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคน

3.5 จัดให้มีการประชุมวิจัยทางการศึกษาอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค

3.6 สนับสนุนความเข้าใจและการตระหนักรับรู้ประเด็นและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน โดยบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน และการมอบรางวัลโรงเรียนสีขาวอาเซียน

3.7 เฉลิมฉลองวันอาเซียน (ในวันที่ 8 สิงหาคม) ในโรงเรียนโดยเฉพาะในเดือนสิงหาคม ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องชาติอาเซียน การจัดการแข่งขันเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอาเซียน การจัดแสดงเครื่องหมายและสัญลักษณ์อื่น ๆ ของอาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน เทศกาลเยาวชนอาเซียน และวันเด็กอาเซียน

เป้าหมายของประชาคมอาเซียน

การจัดตั้งประชาคมอาเซียนนั้น ได้กำหนดเป้าหมายในการรวมตัวกันของทั้ง 10 ประเทศ

ให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2558 (เดิมคาดการณ์ว่าภายในปี พ.ศ. 2560) ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดเป้าหมายของความเป็นประชาคมอาเซียน โดยแบ่งออกเป็น 3 เสาหลักสำคัญ ได้แก่

1. ด้านการเมือง ให้จัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN political security community) โดยส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและด้านความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคเพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ทั้งนี้ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยเน้น 3 ประการสำคัญ คือ

1.1 การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเข้าร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคมวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองให้เป็นไปในทางทิศทางเดียวกันเช่นส่งเสริมและคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมต่อการทูตส่งเสริมหลักนิติธรรม เป็นต้น

1.2 ส่งเสริมความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุก ๆ ที่รวมทั้งความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในทุกรูปแบบซึ่งหมายถึงมาตรการสร้างความไว้วางใจและระงับข้อพิพาทโดยสันติเพื่อป้องกันสงครามในการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ยังร่วมมือด้านไปภัยคุกคามรูปแบบเช่น การก่อการร้ายลัทธิหรืออาชญากรรมข้ามชาติยาเสพติด การค้ามนุษย์ การป้องกันภัยธรรมชาติ เป็นต้น

2. ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN economic community) โดยอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยเป้าหมายเพื่อให้มีตลาดการค้า และฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้าการบริการการลงทุนการเงินและแรงงานฝีมืออย่างเสรี ทั้งนี้ มีการจัดทำแผนงานบูรณาการด้านเศรษฐกิจเพื่อให้รู้วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ

2.1 การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวโดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการการลงทุนแรงงานและทุนเสรี รวมทั้งการร่วมกลุ่มสาขาที่สำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรมมาตรการลดภาษีสินค้าเป็นศูนย์และเปิดตลาดค้าบริการทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2558

2.2 การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจโดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะส่งเสริมการรวมกลุ่มกันด้านเศรษฐกิจ เช่น ในนโยบายการแข่งขันการคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ทางอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษีและการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐาน การเงินการขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและพลังงาน

2.3 การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคโดยมีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการส่งเสริมขีดความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

2.4 การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกเน้นการประสานนโยบายกับภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น จัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการผลิต และจำหน่ายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

3. ด้านสังคมวัฒนธรรม ให้จัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-culture community) โดยมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional cooperation) ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม สตรี แรงงานขจัดความยากจนสวัสดิการสังคมและการพัฒนา วัฒนธรรมและสารนิเทศกิจการพลเรือนการตรวจคนเข้าเมืองและกงสุลยาเสพติดและการจัดการกับภัยพิบัติโดยมีคณะทำงานอาเซียนดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้าน

ประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) เป็นเป้าหมายของการรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองและขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้านรวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค เช่น โรคระบาด การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อมภาวะโลกร้อน ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 53)

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-security community) อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคเพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN political-security community blueprint) โดยเน้นใน 3 ประการ คือ

1.1 การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันครอบคลุมถึงทำกิจกรรมต่างๆที่อยู่ร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคมวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมการต่อต้านการทุจริตและการส่งเสริมหลักนิติธรรม เป็นต้น

1.2 ส่งเสริมความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุม ในทุกด้านครอบคลุมความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิมซึ่งหมายถึงมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพื่อป้องกันสงครามและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกันโดยสงบสุขไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ยังขยายความร่วมมือต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ

1.3 การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกกำหนดกิจกรรมและเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น ASEAN+3 กับจีนญี่ปุ่นสาธารณรัฐเกาหลี และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ

นอกจากนี้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการการลงทุนเงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี อาเซียนได้จัดทำแผนการการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN economic community blueprint) ซึ่งเป็นแผนบูรณาการการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

2.1 การเป็นตลาดและฐานการผลิตโดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการการลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีและการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีมากขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเวลาที่ค่อย ๆ ลดหรือยกเลิกอุปสรรคระหว่างกันเป็นระยะทั้งนี้กำหนดให้ลดภาษีสินค้าเป็น 0% และลดหรือเลิกมาตรการที่มีใช่มิใช่ภายในปี 2553 เปิดตลาดภาคบริการทั้งหมดภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553

2.2 การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอาเซียน เช่น นโยบายการแข่งขันการคุ้มครองผู้บริโภคสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษีและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ด้านเงินการขนส่งเทคโนโลยีสารสนเทศและพลังงาน)

2.3 การพัฒนาเศรษฐกิจเสมอภาคให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN integration-IAI) เป็นต้น เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

2.4 การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาคเพื่อให้อาเซียนมีท่าที่ร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิตและจำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

ดังนั้นประชาคมอาเซียนประกอบด้วยเศรษฐกิจอาเซียน เศรษฐกิจในประเทศและ AFTA เศรษฐกิจอาเซียนเป็นการส่งเสริมการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เน้นสิ่งสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรมโดยได้กำหนดเวลาที่จะค่อย ๆ จะลดหรือยกเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีภายในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งเริ่มใช้มาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 จะเปิดเสรีทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2558

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community)

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน Functional cooperation) ภายใต้งค์คมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน การขจัดความยากจน สวัสดิการ สังคม และการพัฒนาวัฒนธรรมและสารนิเทศกิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมืองและกงสุลยาเสพติดและการจัดการภัยพิบัติสิทธิมนุษยชน โดยมีคณะทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินงานร่วมมือในแต่ละด้านอาเซียนได้ตั้งเป้าหมายเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยมีมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางมีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรองรับ

การเป็นประชาคม สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้โดยวัตถุประสงค์ของกฎบัตร คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพมีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพกติกาในการทำงานมากขึ้น (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 56)

นอกจากนี้กฎบัตรอาเซียนจะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์การระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental organization)

กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยบทต่าง ๆ 13 บท 55 ข้อ มีประเด็นใหม่ que แสดงข้อความของอาเซียนได้แก่

1. การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
2. การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่อง และรายงานการทำ ความตกลงของรัฐสมาชิก
3. การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก
4. การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตรอาเซียนอย่างร้ายแรง
5. การเปิดช่องว่างให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทมติ
6. การส่งเสริมการปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วมซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
7. การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที
8. การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคสังคมมากขึ้น
9. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้ง ต่อปีจัดตั้งคณะรัฐมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละ 3 สาขาหลัก และคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตาเพื่อลดเวลา และค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น

กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 กล่าวคือ หลังจากที่ประเทศสมาชิกรวมทั้ง 10 ประเทศได้ให้สัตยาบันกฎบัตรและการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ระหว่าง

วันที่ 28 กุมภาพันธ์-1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรีเป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรก หลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า “กฎบัตรอาเซียน” จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ทุกประเทศต้องเคารพซึ่งกันและกันเพราะมีการลงนามทั้ง 10 ประเทศสมาชิกเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญแห่งอาเซียนการตัดสินใจทำกฎบัตรอาเซียนตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทร์ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียนและปฏิญญาชบู่ (ที่ประเทศฟิลิปปินส์) ว่าด้วยแผนแม่บทกฎบัตรอาเซียนต้องตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและสมาชิกซึ่งมีความผูกพันกันภูมิศาสตร์มีวัตถุประสงค์ร่วมกันและเจตนาร่วมกัน เช่น ปัจจุบันประเทศกัมพูชายังไม่สนใจเรื่องกฎบัตรอาเซียนเตรียมทำสงครามกับไทย

อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols)

ตามกฎบัตรอาเซียน (หมวด 11 ข้อ 35-40) กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม (ทิวาสาวดดี คีทองอ่อน, 2555, หน้า 57)

1. สัญลักษณ์ของอาเซียน

สัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นรูปรวงข้าวสีเหลือง 10 มัด หมายถึง การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอยู่ในพื้นที่วงกลม สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ มีตัวอักษรคำว่า “ASEAN” สีน้ำเงินอยู่ใต้ภาพอันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นสีที่สำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

สีน้ำเงิน	หมายถึง	สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง	หมายถึง	ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
สีขาว	หมายถึง	ความบริสุทธิ์
สีเหลือง	หมายถึง	ความเจริญรุ่งเรือง

ธงของอาเซียน แสดงถึง เสถียรภาพ สันติภาพ ความสามัคคี และพลวัตของอาเซียน สีของธง ได้แก่ สีแดง สีขาว สีน้ำเงิน สีเหลือง ซึ่งแสดงถึงหลักในธงของบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด น้ำเงินแสดงถึงสันติภาพและเสถียรภาพ แดงบ่งชี้ความกล้าหาญ และความก้าวหน้า ขาวแสดงถึงความบริสุทธิ์ เหลืองเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง

รวงข้าว แสดงถึง ความใฝ่ฝันของบรรดาผู้ก่อตั้งอาเซียนให้มีอาเซียนประกอบด้วยบรรดาประเทศทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผูกพันกันอย่างมีมิตรภาพและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว

วงกลม แสดงถึง เอกภาพของอาเซียน

ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

2. อัตลักษณ์ของอาเซียน อาเซียนต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนเองและ
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในหมู่ของประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและคุณค่าร่วมกันของ
อาเซียน

คำขวัญของอาเซียน “หนึ่งวิสัยทัศน์, หนึ่งเอกลักษณ์, หนึ่งประชาคม (One vision,
One identity, One community)”

วันอาเซียน คือ วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันของอาเซียน

เพลงประจำอาเซียน คือ เพลง The ASEAN Way

หลักการพื้นฐานของความร่วมมืออาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้ยอมรับในการปฏิบัติหลักการพื้นฐาน
ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่ง ปรากฏในสนธิสัญญาไมตรี และความร่วมมือในภูมิภาค
ตะวันออกเฉียงใต้และกฎบัตรอาเซียน ซึ่ง เป็นกฎหมายสูงสุดอาเซียน ประกอบด้วย (ทิวาสวัสดิ์
ดีทองอ่อน, 2555, หน้า 58)

1. การเคารพซึ่งกันและกันและกันในเอกราช อธิปไตย ความเท่าเทียม บูรณาการแห่งดินแดน
และเอกลักษณ์ประจำชาติของทุกชาติ

2. สิทธิของรัฐในการดำรงอยู่โดยปราศจากการแทรกแซง การ โคนล้มล้มอธิปไตย
หรือการบีบบังคับจากภายนอก

3. หลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน

4. ระวังความแตกต่าง หรือข้อพิพาทสันติวิธี

5. การไม่ใช้การบังคับ หรือการใช้กำลัง

6. ความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิก

นอกจากหลักการข้างต้นแล้ว ตั้งแต่อดีตจนถึงช่วงก่อนที่กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้
อาเซียนยึดถือหลักการฉันทามติเป็นพื้นฐานของกระบวนการตัดสินใจและกำหนดนโยบายมาโดย
ตลอดกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การที่อาเซียนจะตกลงกันดำเนินการใด ๆ ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง
10 ประเทศ จะต้องเห็นชอบกับข้อตกลงนั้น ๆ ก่อน

โครงสร้างของอาเซียน

โครงสร้างของอาเซียนประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้ (ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน, 2555,
หน้า 58)

สำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat)

ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยจัดตั้งขึ้นตามข้อตกลงที่ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2519) เพื่อทำหน้าที่ประสานและดำเนินงานตาม โครงการ และกิจการต่าง ๆ ของสมาคมอาเซียนและเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างสมาคมอาเซียน คณะกรรมการตลอดจนสถาบันต่าง ๆ และรัฐบาลประเทศสมาชิก

สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือกรมอาเซียน (ASEAN National Secretariat)

เป็นหน่วยงานในกระทรวงต่างประเทศของประเทศสมาชิก ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบประสานงาน และติดตามผลการดำเนินกิจกรรม/ความร่วมมือต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียนประเทศนั้น ๆ ในประเทศไทยได้จัดตั้ง “กรมอาเซียน” ให้มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว อาเซียนได้ขยายตัวทั้งจำนวนสมาชิกและขอบเขตความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้อาเซียนเริ่มนโยบาย หรือมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของอาเซียนโดยมาตลอด รวมทั้งได้ริเริ่มให้อาเซียนรับรองเอกสาร “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” (ASEAN Vision 2020) ในการประชุมเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ประกาศ “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” โดยกำหนดเป้าหมายว่า ภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2563) อาเซียนจะมีรูปแบบความร่วมมือที่พัฒนาใกล้ชิดมากขึ้นกว่าเดิม ในการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ที่บาห์ลี ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali concord II) เพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2563) โดยจะประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN political and security community-APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community-AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN socio-cultural community-ASCC) ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียนผู้นำอาเซียนครั้งที่ 2 ใน เดือนมกราคม 2550 ที่เซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้จัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) และโครงสร้างขององค์กรอาเซียนรองรับภารกิจพันธกิจ และแปลงสภาพอาเซียนจากองค์กรที่มีการรวมตัว หรือร่วมมือกันแบบหลวม ๆ เพื่อสร้างและพัฒนาไปสู่สภาพการเป็น “นิติบุคคล” ซึ่งเป็นที่มาของหลักการนี้เพื่อร่างเป็น “กฎบัตรอาเซียน” เพื่อทำหน้าที่ “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกัน ตามสโลแกนที่ว่า “สิบชาติ หนึ่งอาเซียน”

แนวทางการสร้างความพร้อมเพื่อก้าวสู่ ASEAN

เพื่อสร้างความพร้อมให้กับสังคมในชาติอาเซียนเพื่อรองรับการก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในปี 2558 นั้นต้องมีการสร้างและเตรียมความพร้อมในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจในเรื่องของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อสร้างความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน
2. สร้างค่านิยมและแนวปฏิบัติร่วมกันของอาเซียนในด้านต่าง ๆ เช่น ค่านิยมในการไม่ใช้กำลังยึดหลักสันติวิธี ไม่ใช่อาวุธนิวเคลียร์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อความสงบสุขสันติภาพในภูมิภาค
3. เสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการเผชิญภัยคุกคามความมั่นคงบนพื้นฐานความมั่นคงของมนุษย์ตลอดจนการประสานการจัดทำข้อมูลกลางในเรื่องของอิทธิกรรรมข้ามชาติในอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย ยาเสพติด และการประทุพติพิคกภูหมาย
4. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการทหารเพื่อสร้างความไว้วางใจและป้องกันความขัดแย้งรุนแรง
5. เตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากรสาขาต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น เนื่องจากอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการประสานงานส่วนภาษาท้องถิ่นใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารและอำนวยความสะดวกต่อประชาชนและนักท่องเที่ยวของประเทศสมาชิก
6. ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะด้วยทกกฎหมายของสมาชิกแต่ละประเทศเนื่องจากมีความแตกต่างกันเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความร่วมมือและป้องกันความขัดแย้งระหว่างประเทศ
7. ศึกษาวัฒนธรรมของแต่ละประเทศสมาชิกโดยเฉพาะประเทศที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน อาทิ ชาวมุสลิมเพื่อสร้างความเข้าใจและการปฏิบัติต่อประชาชนเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง
8. จัดตั้งสำนักงาน/ สำนัก/ ส่วนงานเพื่อดูแลแรงงานรับผิดชอบด้านอาเซียนโดยเฉพาะในประเด็นที่กล่าวถึงทั้งหมดจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องไม่การจัดเตรียมความพร้อมให้สมาชิกในสังคมต้องพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งด้านการศึกษาด้วยเช่นกัน

กฎบัตรอาเซียนกับนัยยะด้านการศึกษา

กฎบัตรอาเซียนกับนัยยะด้านการศึกษา การรับรองกฎบัตรอาเซียนถือเป็นพัฒนาการที่สำคัญที่ส่งผลให้อาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การที่อาเซียนขาดกลไกในการบังคับประเทศสมาชิกในกรณีประเทศสมาชิกในประเทศสมาชิกหนึ่งไม่ปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนจึงเสมือนธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายรวมถึงการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การสร้างกลไกที่จะส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนให้เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดและเอื้อประโยชน์ต่อประชากรอาเซียนอย่างแท้จริง ซึ่งในกฎบัตรอาเซียนมีเนื้อหาและประเด็นสำคัญ ดังนี้ (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, 2555)

1. เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles): ระบุเป้าหมายของอาเซียนและหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมืองสังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่างการพัฒนา การส่งเสริมประชาธิปไตย การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการได้แก่ เรื่อง อำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายในหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

ทั้งนี้ ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษาได้มีการระบุไว้ในบทที่ 1 ในข้อย่อที่ 10 ความว่า “เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมอาเซียน” “Develop human resources through closer cooperation in education and life-long learning, and in science and technology, for the empowerment of the people of ASEAN community”

2. สถานะบุคคล (Legal personality): ให้สถานะบุคคลแก่อาเซียนในการทำนิติกรรมต่าง ๆ

3. สมาชิกภาพ (Membership): กำหนดกฎเกณฑ์ และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ (อาจเปิดให้เฉพาะติมอร์เลสเตเท่านั้น) รวมทั้งการกำหนดสิทธิ และหน้าที่ของรัฐสมาชิก

4. องค์กรของอาเซียน (Organs): ประกอบด้วยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN summit) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN coordinating council) คณะมนตรีประชาคม

อาเซียน (ASEAN community councils) องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา (ASEAN sectoral ministerial bodies) เลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of permanent representatives to ASEAN) สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National secretariat) กลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN human rights body) และมูลนิธิอาเซียน (ASEAN foundation)

5. องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities associated with ASEAN): ได้แก่องค์กรรัฐสภาคือสมัชชาอาเซียน (ASEAN Inter parliamentary tink tank) และองค์กรด้านการศึกษาและองค์กรอื่น ๆ

6. เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and privileges): หลักเกณฑ์ให้ความคุ้มกันทางการทูตแก่บุคลากรต่างๆของประเทศสมาชิก

7. กระบวนการตัดสินใจ (Decision making): คงไว้ซึ่งหลักการตัดสินใจ โดยการปรึกษาหารือ และการฉันทามติ (Consensus) ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของอาเซียน

8. การระงับข้อพิพาท (Settlement of disputes): ส่งเสริมการใช้กลไกระงับข้อพิพาท

9. งบประมาณและการเงิน (Budget and finance): งบประมาณงานของอาเซียนได้จากการที่รัฐสมาชิกต้องจ่ายเท่า ๆ กันและงบเพื่อการพัฒนาได้จากการระดมทุน การบริจาคของรัฐสมาชิกภาคเอกชนหรือแหล่งทุนภายนอก

10. การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and procedure): ประธานขององค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนมาจากประเทศเดียวกันตามการหมุนเวียนเพื่อการทำงานเป็นเอกภาพ การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนการกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

11. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and symbols): กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม (1) อัตลักษณ์ซึ่ง หมายถึง ในการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ (2) สัญลักษณ์ได้แก่ คำขวัญ (One vision, One identity, One community) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี) และเพลงอาเซียน (ASEAN anthem) โดยกำหนดให้มีการเปิดเพลงอาเซียนก่อนประชุมอาเซียน

12. ความสัมพันธ์ภายนอก (External relation): กำหนดบทบาทของอาเซียน ในความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกกลุ่มหรือองค์กรระหว่างประเทศ เน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างระดับความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค โดยอาเซียนจะเป็นผู้ผลักดัน ในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมกัน

ในเวทีระหว่างประเทศ

13. บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions): ระบุถึงพันธกรณีของสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตรและความตกลงของอาเซียน ทั้งนี้กฎบัตรจะมีผลบังคับใช้เมื่อทุกประเทศให้สัตยาบัน และสามารถแก้ไขบททวนกฎบัตร ได้หลังจากที่มีผลบังคับใช้ 5 ปี หรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยเป็นให้ไปตามที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนภารกิจของอาเซียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายและหลักการของอาเซียนที่มุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนทั้งในด้านการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรมที่มีประชาชนในภูมิภาคเป็นศูนย์กลาง การลดช่องว่างความแตกต่างทางเศรษฐกิจและระดับการพัฒนาระหว่างอาเซียนเก่ากับอาเซียนใหม่ (CLMV) ที่นับว่าเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในลำดับต้น ๆ ของอาเซียน

การที่อาเซียนเห็นพ้องกันในการกำหนดให้ภาษาในการทำงานของอาเซียนเป็นภาษาอังกฤษ “The working language of ASEAN shall be english” สื่อให้เห็นว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องจำเป็นทั้งในปัจจุบันและใน โลกอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่ทั่วโลกยกให้เป็นภาษาสากลในการสื่อสาร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในวัยเรียนให้มีทักษะด้านภาษาในระดับที่สามารถใช้ได้ดีเป็นเรื่องที่ควรจะมีการส่งเสริมตั้งแต่ในระดับพื้นฐาน และต่อเนื่องจนถึงระดับอุดมศึกษา บนพื้นฐานใน โลกการแข่งขันไม่เพียงแต่ภาษาแม่ (ภาษาในประเทศที่เกิดและอาศัยอยู่) และภาษาอังกฤษเท่านั้นที่มีความสำคัญ ปัจจุบันภาษาที่สามเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น เช่น ประเทศสิงคโปร์ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ตั้งแต่ในระดับพื้นฐาน และให้นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งที่ไม่ใช่ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาที่สามมาเลเซียจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษฟิลิปปินส์ซึ่งสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองซึ่งจะเห็นได้ว่า จากการที่มีชาวฟิลิปปินส์จำนวนมากทำงานในองค์กรระหว่างประเทศจำนวนมาก

นอกจากประเด็นเรื่องภาษาแล้ว มิติของข้อมูลข่าวสารก็มีความสำคัญต่อสังคม ในปัจจุบัน การสื่อสารโดยเสรี โดยเฉพาะเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมน่าจะเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ในภูมิภาค ปัจจุบันประชาชนในอาเซียนสนใจและศึกษาแต่เรื่องของทางตะวันตก โดยไม่พยายามเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน การเสริมสร้างความตระหนักในความเป็นประชาคมอาเซียนผ่านการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษาตั้งแต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาจะช่วยผลักดันให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายสำคัญในการรวมตัวเป็นอันหนึ่ง

อันเดียวกัน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ผู้นำอาเซียนได้เห็นพ้องกันในการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาของแต่ละชาติสมาชิกในการศึกษาทุกระดับเพื่อเตรียมเยาวชนให้มีความพร้อมสำหรับการเก็บเกี่ยวผลสำเร็จต่าง ๆ และเพื่อประโยชน์ของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (นิภาพร รอดไพบุลย์, หน้า 16-18)

บทบาทด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของอาเซียน กลไกความร่วมมือด้านการศึกษา นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาในวงกว้างและส่งผลของเป้าหมายของการรวมตัวของประเทศสมาชิกเป็นประชาคมอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ชะอำ-หัวหิน ผู้นำอาเซียนร่วมกันประกาศปฏิญญาชะอำ หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน (Cha-Am Hua Hin declaration on strengthening cooperation on education to achieve an ASEAN caring and sharing community) โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคมอันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจ ความแน่นแฟ้น และความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชนอาเซียน พร้อมทั้งได้ตกลงที่จะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการศึกษาในการเสริมสร้างประชาคมอาเซียน ดังนี้

บทบาทของการศึกษาในเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง: ได้แก่การสนับสนุนความรู้และความเข้าใจเรื่อง กฎบัตรอาเซียนผ่านหลักสูตรอาเซียนศึกษาใน โรงเรียนรวมถึงการแปลเป็นภาษาประจำชาติอาเซียน การเน้น หลักการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและสันติภาพในหลักสูตรโรงเรียน การส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายผ่านการฝึกอบรมการแลกเปลี่ยนและการจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เข้าใจถึง และการจัดให้มีรูปแบบของการแลกเปลี่ยนทัศนคติในด้านต่าง ๆ ของผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น โครงการ (Southeast asia school principals' forum (SEA-SPF) เป็นต้น

บทบาทการศึกษาต่อเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง

1. การส่งเสริมความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของกฎบัตรอาเซียน โดยให้บรรจุความรู้เรื่องอาเซียนในหลักสูตร โรงเรียน และให้มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนด้วยการแปลเป็นภาษาประจำชาติของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนด้วย

2. ให้ความสำคัญต่อหลักการประชาธิปไตยและการเคารพต่อหลักการสิทธิมนุษยชน และคุณค่าของสันติภาพ โดยให้บรรจุเนื้อหาดังกล่าวไว้ในหลักสูตร โรงเรียน

3. ส่งเสริมให้ครู อาจารย์มีความเข้าใจอันดีและตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม และ จารีตประเพณีที่แตกต่างในภูมิภาค ตลอดจนความศรัทธาของศาสนาต่าง ๆ ในภูมิภาค ด้วยการจัดการฝึกอบรมและจัด โครงการแลกเปลี่ยนครู รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูล Online เกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าว

4. จัดการประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนประเด็น ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียนในภูมิภาค ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพผู้นำโรงเรียนและจัดทำเครือข่าย ระหว่างกัน

5. จัดงานฉลองวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม) ในช่วงเดือนสิงหาคม ด้วยการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น การร้องเพลงอาเซียน การจัดการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับประวัติและวัฒนธรรม อาเซียน การแสดงตราสัญลักษณ์อาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน การจัดเทศกาลอาเซียน และการจัดวันเด็กอาเซียน

บทบาทของการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ: ได้แก่การพัฒนากรอบทักษะฝีมือ ในแต่ละ ประเทศสมาชิกเพื่อนำไปสู่การจัดทำกรอบการยอมรับคุณสมบัติร่วมของอาเซียน การส่งเสริม การเคลื่อนย้ายนักเรียนด้วยการพัฒนาบัญชีรายการพัฒนาระดับภูมิภาคของวัสดุสารสนเทศด้วย การศึกษาที่มีในอาเซียน การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในอาเซียนด้วยการพยายามที่จะ ปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพและการศึกษาในอาเซียน การพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบน ขีดความสามารถของอาเซียนสู่ระดับภูมิภาค และนานาชาติและตอบสนองต่อความต้องการของ อุตสาหกรรม และการผลักดันให้มีการพัฒนามาตรฐานสมรรถนะร่วมสำหรับการศึกษาระดับ อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา

บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านเศรษฐกิจ

1. พัฒนาการจัดทำแผนบูรณาการเพื่อจัดทำกรอบการพัฒนาทักษะในอาเซียน ด้วยการจัดทำ ASEAN benchmarking และระบบการเทียบโอนหน่วยกิต โดยให้ความสำคัญกับ สถาบันการฝึกอบรมด้านอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในภูมิภาค

2. ส่งเสริมให้มีการถ่ายโอนนักเรียนด้วยการจัดทำระบบแสดงข้อมูลด้านการศึกษา ที่กำลังเปิดสอนในกลุ่มประเทศอาเซียน

3. สนับสนุนการโอนแรงงานที่มีความชำนาญการในภูมิภาคอาเซียน ด้วยการส่งเสริม ให้มีการร่วมปฏิบัติงานหรือฝึกอบรมในภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งการจัดตั้ง เครือข่ายสารสนเทศอาเซียนด้านทรัพยากรมนุษย์

4. พัฒนามาตรฐานอาชีพที่เน้นศักยภาพในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก พร้อมทั้งสามารถสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

บทบาทของการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม: ได้แก่ การพัฒนาเนื้อหาทางด้านอาเซียนสำหรับ โรงเรียน การเสนอให้มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา การเสนอให้ภาษาของอาเซียนเป็นวิชาเลือกต่างชาติในโรงเรียน การส่งเสริมระดับภูมิภาคที่สร้างความตระหนัก ในความเป็นอาเซียน (ASEAN awareness) ในหมู่เยาวชน การสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชนชนบท การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดทำมีการประชุมวิจัยด้านวิชาการของอาเซียนเพื่อส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนา ในภูมิภาคการส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมและประเด็นสำคัญอื่น ๆ ในอาเซียนด้วยการประมวลไว้ในหลักสูตร โรงเรียนและการมอบรางวัล “โรงเรียนสีเขียวของอาเซียน” และการร่วมจัดกิจกรรมฉลองวันเกิดอาเซียน (8 สิงหาคม) ตลอดเดือนสิงหาคม

บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านสังคมวัฒนธรรม

1. สนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชนชนบท ด้วยการจัดโครงการชุมชนอาเซียนสำหรับเยาวชนอาสาสมัครเพื่อสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ในชนบทและชนพื้นเมืองในประเทศสมาชิก

2. สนับสนุนหลักสูตรระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย

3. การสนับสนุนภาษาอาเซียนให้เป็นวิชาเลือกในการเรียนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน

4. ส่งเสริมโครงการระดับภูมิภาคโดยมุ่งส่งเสริมการสร้าง ความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนในหมู่เยาวชน เช่น การจัดกิจกรรม โครงการ ASEAN schools tour โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนมัธยมอาเซียน โครงการวัฒนธรรมสำหรับ เยาวชนอาเซียน โครงการประชุมสุดยอดผู้นำเยาวชนอาเซียน โครงการการศึกษาเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์อาเซียน

5. จัดการประชุมด้านการวิจัยทางการศึกษาในอาเซียนด้วยการส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกันและการพัฒนาด้านการวิจัยและการพัฒนาในภูมิภาค เพื่อให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยในอาเซียนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในภูมิภาค

6. ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประเด็นในด้านสิ่งแวดล้อมและในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันในอาเซียน ด้วยการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ

เรื่องดังกล่าวไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา และให้มีการมอบรางวัลโครงการโรงเรียนสีเขียวในอาเซียน

7. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนโครงการการศึกษาเพื่อปวงชน

8. จัดทำเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนร่วมกันสำหรับใช้ในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของคุณ ที่ประชุมยังได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกร่วมแบ่งปันทรัพยากรและจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคเพื่อเป็นหลักประกันเกี่ยวกับงบประมาณดำเนินการในการเริ่มต้นโครงการต่าง ๆ ข้างต้นด้วย

ด้านความมั่นคงของแต่ละประเทศนั้นเชื่อมโยงกันโดยพื้นฐานและผูกพันด้วยกันที่ตั้งภูมิศาสตร์ การสร้างสำนึกร่วมกันและความไว้วางใจกัน โดยการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาช่วยลดระดับความขัดแย้ง ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันมากยิ่งขึ้น สำหรับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจที่มุ่งเน้น เรื่องการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวภายในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะก่อให้เกิดการไหลเวียนของเงินทุน สินค้า การบริการ กางลงทุน และแรงงานฝีมือโดยเสรี เดิมกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจต่อไปกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้องหรือแม้แต่หน่วยงานด้านการศึกษาไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของสินค้าอย่างเดียวแต่ครอบคลุมถึงเรื่องบริการในหลากหลายมิติยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาอย่างยั่งยืนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจะช่วยให้ภูมิภาคมีความมั่นคง การศึกษาเพื่อการพัฒนา จึงเป็นหนึ่งในมาตรการที่จะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมอาเซียน

แผน 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน (พ.ศ. 2554-2558)

การจัดทำแผน 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน (พ.ศ. 2554-2558) เป็นผลจากข้อมติของการประชุม รัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 5-8 เมษายน พ.ศ. 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญต่อการจัดทำแผนการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อาวุโสทางด้านการศึกษาของอาเซียน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 แผน 5 ปี ของอาเซียนเป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนและระหว่างประเทศอาเซียน กับประเทศบวกสาม ได้แก่ จีน เกาหลี และญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอื่น ๆ

ของอาเซียน (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, 2555)

ที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 4 ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ด้านการศึกษาเพื่อเป็นกรอบการดำเนินการด้านศึกษาของอาเซียน ดังนั้น สำนักเลขาธิการอาเซียนจึงได้ร่วมกับองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา 5 ปี ของอาเซียน และนำผลที่ได้เสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 5 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบใน เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ที่ประเทศไทย

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 เมื่อช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 โดยมีผู้ของกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้แทนเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และสำนักเลขาธิการซีมีโอ ได้ร่วมกันอภิปรายและพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ จำแนกประเด็นสำคัญของแผนปฏิบัติการ 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน

อาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน ด้วยการเสริมสร้างความตระหนัก และค่านิยมร่วมการเป็นประชาคมอาเซียนในสังคมทุกระดับร่วมทางในสาขา การศึกษายุทธศาสตร์ในการดำเนินการดังกล่าว ประกอบด้วย การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำรูปแบบโครงการอาเซียนศึกษาในภูมิภาค การจัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนในหลักสูตร โรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา การจัดทำโครงการฝึกอบรมครูและพัฒนาสื่อสารการเรียนการสอนภายในภูมิภาค รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 เสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนที่สืบเนื่องจากการประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน เมื่อปี พ.ศ. 2533 ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้การรับรองการสร้างโอกาสการเรียนรู้และส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาทั่วโลก และให้มีการลดอัตราผู้ไม่รู้หนังสือ และต่อมาประชาคมโลกได้กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. 2558

นอกจากนี้ในแถลงการณ์ของการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีได้ตกลงร่วมกันที่จะให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยได้มอบให้องค์การซีมีโอ และสำนักเลขาธิการอาเซียนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการภายใต้หัวข้อ “การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มด้อยโอกาส” (Reaching the unreached) เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีด้านการศึกษา ระหว่างกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การเพิ่มคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการจัดมาตรฐานการศึกษา การศึกษาตลอดชีพและการพัฒนาอาชีพด้วยการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีผลตอบแทนครูที่มีผลงานเป็นเลิศ การส่งเสริมต่อเนื่อง การส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพและการเพิ่มคุณค่าด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อฝึกอบรมครูและผู้นำการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับสภาพการจัดการการศึกษาในปัจจุบันประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจของยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการสูง และสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ภูมิภาคได้

2. การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านคุณภาพ ให้บริการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีทางเลือกอย่างหลากหลายและมีสาขาความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

3. สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะสูง ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความเชี่ยวชาญภายใต้การจัดโครงการทางการศึกษาเฉพาะด้าน รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงด้านการพัฒนาคุณภาพ และเสริมสร้างเศรษฐกิจและมีความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรรายสาขาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานร่วมกันขององค์กรรายสาขาอื่น ๆ ของอาเซียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการศึกษา เช่น การศึกษาด้านสภาพแวดล้อม การจัดการด้านความเสี่ยงและภัยพิบัติ การจัดการศึกษาเพื่อสิทธิมนุษยชน การจัดการศึกษาเพื่อป้องกัน HIV/AIDS ดังนั้น การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนควรสนับสนุนการจัดทำ

แผนปฏิบัติการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าระบบการประกันคุณภาพ สำหรับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนมีการนำประเด็นการสอนด้านการจัดการศึกษา เพื่อสภาพแวดล้อมและการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ ยังสนับสนุน การสร้างเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนมหาวิทยาลัยและสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิด การดำเนินการด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณ 3,000 ล้านบาท (ปี พ.ศ. 2552-2557) สำหรับแผน ดำเนินการระยะ 5 ปี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยมี เป้าหมายว่า ภายในปี 2557 จะต้องมียุทธศาสตร์ นักเรียน นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 1 แสนคน ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาและจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ (จุไรรัตน์ แสงบุญนำ, 2554 อ้างถึงใน สำเภา สมบูรณ์, 2554)

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมี ภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุการจัดตั้งประชาคม อาเซียน ภายในปี 2558 ตามกฎบัตรอาเซียน และการดำเนินงานตามปฏิญญา ชะอำ-หัวหิน ว่าด้วย การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปัน ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ได้มีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือ ด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขึ้น 1 คณะ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน และผู้บริหารองค์กรหลักร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนิน โครงการและกิจกรรมด้านการศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้ข้อคิดเห็นเพื่อ ให้การดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนขององค์กรหลัก สถาบัน และหน่วยงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม

ในการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้เห็นชอบนโยบายการศึกษาของไทยเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา ดังนี้

นโยบายที่ 1: การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้าง ความตระหนัก และเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

นโยบายที่ 2: การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะ ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษา

เพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญการ ที่สอดคล้องกับการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน รวมทั้ง การพิจารณาแผนผลิตกำลังคน

นโยบายที่ 3: การพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา และครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมทางอาชีพในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริม และเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

นโยบายที่ 4: การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษ การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรี การศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นโยบายที่ 5: การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับโครงการ และภารกิจสำคัญที่องค์กรหลักต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการอยู่ แล้ว เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ การศึกษา นอกโรงเรียน และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาศักยภาพประชาชน คนไทย ให้เข้าสู่การสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

การดำเนินการด้านการจัดการศึกษาของไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจโลกจึงเป็น การเตรียมการเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต และวิสัยทัศน์ ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกัน และกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐาน ทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลก ได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

การจัดการศึกษาของไทยเป็นมาตรการรับรองสำคัญต่อเป้าหมายการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งครอบคลุมการจัดทำความตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา ความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งกำหนดให้มีการยกเว้นข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอวีซ่าสำหรับคนชาติอาเซียนสำหรับ Short term visits การอำนวยความสะดวกการออกวีซ่า และใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานมีฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาอาเซียน ซึ่งจะช่วยลดสิ่งกีดกั้นและอุปสรรคการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชน และส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานหลักในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเทศไทยจำเป็นต้องผนึกความร่วมมือทุกภาคส่วนของสังคมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของชาติ และผนึกความร่วมมือในการจัดการศึกษากับอาเซียน เพื่อสร้างอาเซียนให้เป็นประชาคมที่มั่นคง เอื้ออาทร และร่วมแบ่งปันกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2558

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN)

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN) เป็นความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ก่อตั้งขึ้น เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) รวม 13 สถาบัน ต่อมาได้ขยายความร่วมมือระหว่างอาเซียนเพิ่มมากขึ้นทำให้สมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเพิ่มจำนวนเป็น 30 สถาบัน โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาคและสร้างความสำนึกในความเป็นอาเซียนขึ้น โดยฝ่ายกลไกความร่วมมือทางด้านอุดมศึกษา โดยมีการลงนามความตกลงเพื่อการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนขึ้น 2 ฉบับ ได้แก่ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2556 และต้นซุง Eduzones, 2555)

1. กฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Charter of The ASEAN University Network)
2. ข้อตกลงร่วมในการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Agreement on the establishment of the ASEAN University network)

โดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบขององค์กรรัฐมนตรีรายสาขา (ASEAN SECTORAL MINISTERS BODIES) ในเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรมในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นมา

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีวัตถุประสงค์และให้ความสำคัญในการดำเนินการด้วยกัน 5 เรื่อง ดังนี้ (ต้นซุง Eduzones, 2555)

1. การส่งเสริมการสร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียน
2. การเพิ่มการเข้าถึงคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับประถม มัธยม
3. การเพิ่มคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต

และการพัฒนาวิชาชีพขั้นสูง

4. การสร้างความเข้มแข็งให้กับการเคลื่อนย้ายพรมแดน และความเป็นสากล

ของการศึกษา

5. การให้การสนับสนุน ส่งเสริมแก่ภาคส่วนงานอื่น ๆ

การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเครือข่ายอาเซียนยังดำเนินกิจการอีกหลายด้าน (ต้นซุง Eduzones, 2555) ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (Academic exchange)
2. การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนที่ไม่ใช่วิชาการ (Cultural and non-academic exchange)

3. การอบรมและการพัฒนาขีดความสามารถ (Training capacity building)
4. ความร่วมมือด้านงานวิจัย (Collaborative research)
5. ระบบกลไกอุดมศึกษา (Systems and mechanism of higher education)
6. การพัฒนาหลักสูตรและโครงการ (Course and programme development)
7. การประชุมเสวนาด้านนโยบาย (Policy dialogue)

8. ศูนย์กลางข้อมูลและความรู้ (Database and knowledge center)

9. เครือข่ายเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยอาเซียน (Thematic network)

โดยเครือข่ายเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยอาเซียนนี้ยังดำเนินการภายใต้ เครือข่าย

7 เครือข่าย ได้แก่

1. AUN Southeast asia engineering education development network สำนักงาน

เลขานุการดำเนินการ โดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ASEAN Graduate Business and Economics Programme Network ดำเนินการ โดย

DE La Salle University, Phillipines

3. AUN human rights education network สำนักงานเลขาธิการดำเนินการ โดย มหาวิทยาลัยมหิดล
4. AUN inter-library online สำนักงานเลขาธิการ Universiti Sains Malaysia
5. ASEAN credit transfer System สำนักงานเลขาธิการคณะดำเนินการ โดย Universitas Indonesia
6. AUN intellectual property สำนักงานเลขาธิการดำเนินการ โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. AUN University social responsibility and sustainability สำนักงานเลขาธิการดำเนินการ โดย Universiti Kabangsaan Malaysia

ประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียน

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนซึ่งประกอบไปด้วยประเทศสมาชิกได้แก่ พระราชอาณาจักรกัมพูชา เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 30 มหาวิทยาลัย จาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน (ณ ปีพ.ศ. 2555) ซึ่งมีมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2556)

ตารางที่ 1 30 มหาวิทยาลัย จาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน (ณ ปีพ.ศ. 2555)

ประเทศ	สถาบันอุดมศึกษา	ที่ตั้ง
 กัมพูชา	มหาวิทยาลัยภูมินทร์พนมเปญ (Royal University of Phnom Penh)	พนมเปญ
	มหาวิทยาลัยภูมินทร์นิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ (Royal University of Law and Economics)	พนมเปญ
 บรูไน	มหาวิทยาลัยแห่งบรูไนดารุสซาลาม (Universiti Brunei Darussalam)	บันดาร์เสรีเบกาวัน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเทศ	สถาบันอุดมศึกษา	ที่ตั้ง
 ไทย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn University)	กรุงเทพมหานคร
	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Chiang Mai University)	เชียงใหม่
	มหาวิทยาลัยบูรพา (Burapha University)	ชลบุรี
	มหาวิทยาลัยมหิดล (Mahidol University)	นครปฐม
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (Prince of Songkla University)	สงขลา
 พม่า	มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (University of Yangon)	ย่างกุ้ง
	มหาวิทยาลัยมันตะเลย์ (University of Mandalay)	มันตะเลย์
	สถาบันเศรษฐศาสตร์ย่างกุ้ง (Yangon Institute of Economics)	ย่างกุ้ง
 ฟิลิปปินส์	Ateneo de Manila University (Ateneo de Manila University)	เกซอนซิตี
	มหาวิทยาลัย De La Salle (De La Salle University)	มะนิลา
	มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (University of the Philippines)	เกซอนซิตี
	มหาวิทยาลัยมาลาया (Universiti Malaya)	Serdang, สลังงอร์
 มาเลเซีย	มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งมาเลเซีย (Universiti Sains Malaysia)	กัวลาลัมเปอร์
	มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย (Universiti Kebangsaan Malaysia)	Gelugor, ปีนัง
	มหาวิทยาลัยอูตรา มาเลเซีย (Universiti Utara Malaysia)	Bangi, สลังงอร์
	มหาวิทยาลัยปุตรา มาเลเซีย (Universiti Putra Malaysia)	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเทศ	สถาบันอุดมศึกษา	ที่ตั้ง
 ลาว	มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (National University of Laos)	เวียงจันทน์
 เวียดนาม	มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม นครโฮจิมินห์ (Vietnam National University, Ho Chi Minh City)	นครโฮจิมินห์
	มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย (Vietnam National University, Hanoi)	ฮานอย
	มหาวิทยาลัยเกิ่นเทอ (Can Tho University)	เกิ่นเทอ
 สิงคโปร์	มหาวิทยาลัยการจัดการแห่งสิงคโปร์ (Singapore Management University)	สิงคโปร์
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันยาง (Nanyang Technological University)	สิงคโปร์
	มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore)	สิงคโปร์
 อินโดนีเซีย	มหาวิทยาลัยแห่งอินโดนีเซีย (Universitas Indonesia)	จาการ์ตา
	มหาวิทยาลัยกัจจาห์ มาดา (Universitas Gadjah Mada)	ย็อกจาการ์ตา
	สถาบันเทคโนโลยีบันดุง (Institut Teknologi Bandung)	บันดุง
	มหาวิทยาลัยแอร์ลังกา (Universitas Airlangga)	ซูราบายา

ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมศึกษาไทยกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและอาเซียน
สำหรับอุดมศึกษาไทยมีความสัมพันธ์กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในหลายด้าน
ได้แก่ การดำเนินการในการเข้าถึงข้อมูลด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอาเซียน การสร้าง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนให้ถึงแก่นต่อคณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานและนักศึกษา การสร้าง
ความตระหนักในบทบาทหน้าที่และความร่วมมือในความเป็นอาเซียน การเตรียมการกำหนด

บทบาทหน้าที่และกิจกรรมในด้านการศึกษา วิจัย บริหาร วิชาการและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และการดำเนินการตามแผนและกิจกรรมความร่วมมือของสมาชิกและสมาชิกเครือข่ายสมทบ นอกจากนี้ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนยังร่วมมือกับประเทศจีนและประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย เพื่อมอบทุนการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แก่นักศึกษาในประเทศอาเซียนเพื่อไปเรียนในประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลี ในชื่อทุน “AUN scholarship” อีกด้วย

ขอบข่ายและแนวทางพัฒนาการศึกษารองรับ ASEAN

การเตรียมการและสร้างความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน นั้นเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่งที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ของคนในชาติให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง และปรับตัวให้ทันกับสังคมอาเซียน ได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในวิถีดำรงชีพ ในการสร้างความพร้อมและการเตรียมการด้านการศึกษา นั้นจะมีกรอบแนวคิดและแนวปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องที่ขออนามกล่าวถึงเพื่อประกอบการศึกษาและกำหนดแนวกลยุทธ์ศาสตร์ การพัฒนาเพื่อการก้าวสู่ ASEAN ดังต่อไปนี้ (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, 2555)

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา

1. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสังคมไทย ประกอบไปด้วยการยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากลจัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติ ที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริม การอ่านพร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่นจัดให้มีระบบการจัด ความรู้ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียม กับมาตรฐานสากล บนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย

เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับชั้น โดยได้ผลจากการทดสอบตามมาตรฐาน ในระดับชาติและนานาชาติขจัดความไม่รู้หนังสือให้หมดสิ้นไปในสังคมไทยจัดให้มีครูดี และเพียงพอในทุกห้องเรียนให้มีโรงเรียนและสถานบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในทุกพื้นที่พัฒนา มหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลกพัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมมุ่งการสร้าง จริยธรรมระดับปัจเจกรวมทั้งสร้างความตระหนักในระดับลัทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการศึกษาขั้นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหาร การศึกษาโดยการกระจายอำนาจลงสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์ โดยเริ่มจากพื้นที่

2. สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายทางการศึกษาในสังคมไทยให้คำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนรวมถึงผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสผู้พิการผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้รวมทั้งชนกลุ่มน้อยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิดได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็กสนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยจัดให้มีการเทียบโอนผลการศึกษาลำดับสำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางจัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อเป็นการขยายโอกาสให้กว้างขวาง และเพื่อลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา

นอกจากนี้ จะดำเนินการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาขั้นสูง โดยจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันการรายได้ในอนาคต” ให้ผู้กู้ยืมได้เริ่มใช้คืนเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้พักชำระหนี้แก่ผู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้ระบบผูกพันกับรายได้ในอนาคตปรับปรุงคัดเลือกเข้าศึกษาทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่งจัดให้มีระบบการคัดเลือกกลางเพื่อศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมดำเนินโครงการ “1 ทุน 1 อำเภอ” เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กไทยให้ได้ไปเรียนต่อต่างประเทศจัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

3. การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริงโดยปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมนานาชาติสร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครูปรับระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครูพัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู โดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ที่อิงขีดความสามารถและวัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาเป็นหลักจัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่องแก้ปัญหาหนี้สินครู โดยการพักชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้ตามนโยบายแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนของรัฐขยายพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้การกระจายครูขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลักเช่นคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และภาษา

4. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างการเรียนและสนับสนุนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที โดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษาส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนสามารถใช้การเรียนรู้หาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพ

โดยให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาคำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพร่วมจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชนเพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะในการให้บริการแก่ประชาชน

ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนอย่างจริงจังเพื่อเสริมสร้างการศึกษา

ในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ

5. เร่งการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษาจัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาพัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นให้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษาโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวางปรับปรุงห้องเรียนนาร์่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งเร่งดำเนินการให้ “กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” สามารถดำเนินการตามภารกิจได้

6. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัย

เพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาลัทธิวิจัยระดับโลกระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทางปัญญาและนวัตกรรมผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยแห่งชาติโดยดำเนินการความสัมพันธ้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารการวิจัยกับสถานบันอุดมศึกษา

7. เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานบันการศึกษาในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการเร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพและการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

นโยบายการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนในการสร้างเสริมความแข็งแกร่งและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคทั้งทางเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน และนโยบายรัฐบาลไทยในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศสมาชิกอาเซียนโดยใช้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อเป็นรากฐานสำคัญ

ในการเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน ต่อมาในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหินด้านการศึกษาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนเพื่ออาทรและแบ่งปัน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาภูมิภาคอย่างยั่งยืน และได้กำหนดให้สาขาการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนอง การสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายในปี พ.ศ. 2558

การกำหนดให้ “การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ” เพื่อเตรียมคนไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 มีคำถามเกิดขึ้นในขณะนี้คือ ประเทศไทยมีการเตรียมการอย่างไรในการพัฒนาคนไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หากพัฒนาการด้านคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยไปอย่างล่าช้า จะทำให้ไม่ทันต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของโลก อาจทำให้เสียโอกาสในการพัฒนาคุณภาพ และทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยเสียเปรียบประเทศสมาชิกอาเซียน เมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ในขณะนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศ มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อย่างเต็มตัวด้วยนโยบายและการวางแผนการศึกษาให้ประชากร ของประเทศได้ศึกษาเรียนรู้ประเทศในภูมิภาคอาเซียนการสอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรมในหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ผู้ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 เช่น สิงคโปร์กำหนดพัฒนาการสังคมให้เป็นสังคมแห่งชาติ การเรียนรู้ เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำแห่งเอเชียด้านศูนย์กลางการศึกษาระดับมาตรฐานสากล ฟิลิปปินส์ วางแผนขยายการศึกษาระดับทุกคน มาเลเซียเน้นการพัฒนากระบวนการศึกษาที่มีคุณภาพโดยเฉพาะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนประเทศไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม พัฒนาการศึกษาโดยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรองรับ มีการปฏิรูป การศึกษาที่เน้นการกระจายโอกาสทางการศึกษา และเน้นคุณภาพการศึกษาสู่สากล

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบทบาทด้านการดำเนินงานต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือ ด้านการศึกษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิก อาเซียน และการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การใช้โครงสร้าง พื้นฐานอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสาร รวมทั้งการบริหารจัดการทางการศึกษา ในเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. นโยบายกระทรวงการศึกษาธิการในการดำเนินงานด้านการศึกษาตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปันจากการประชุมคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่ การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2553 ณ กระทรวง การศึกษาธิการ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ที่ประชุมได้มีความ เห็นชอบนโยบายเพื่อการดำเนินงานตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา

2. ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2555-2558 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับตัว เข้าสู่ประชาคมอาเซียน/ ประชาคมโลก

2.1 ส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยและพัฒนา และการฝึกอบรมนานาชาติในภูมิภาค

2.2 ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศต่าง ๆ และองค์กรระหว่าง ประเทศ

2.3 แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

2.4 กำหนดมาตรการเชิงรับและเชิงรุกเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าและบริการ การศึกษา

2.5 ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาสากลเป็นภาษาที่สอง ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ภาษาที่สาม

2.6 ส่งเสริมให้สถานบันการศึกษาจัดหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรสมทบ ร่วมกับสถาบันต่างประเทศ

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนสำหรับนิสิตปริญญาตรี

ความหมายของประชาคมอาเซียน

ทิวาสวาสดี ดีทองอ่อน (2555, หน้า 6) ประชาคมอาเซียน หมายถึง การรวมตัวกันของ ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและอำนาจการ ต่อรองในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ในระดับโลก ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค กล่าวคือ การทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นครอบครัวเดียวกัน เสมือน มี 3 เสาหลักที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เมืองปาย รัฐสุมาตรา (2555, หน้า 7) ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) หมายถึง การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม กัมพูชา เมียนมาร์ ลาว ภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ “การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎเกณฑ์กติกาที่ชัดเจน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ทั้งนี้ เพื่อสร้างประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทายทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่เพิ่มอำนาจต่อรอง และขีดความสามารถ การแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศทุกด้าน โดยให้ประชาชนในอาเซียนมีความรู้สึก เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน ในอาเซียน

ราตรี สິงาม (2555, หน้า 6) ประชาคมอาเซียน หมายถึง ความร่วมมือสามเสาหลัก ประกอบด้วย ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคม และวัฒนธรรม ของสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย สาธารณรัฐ ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และราชอาณาจักรกัมพูชา

กันตภา สุทธิอาจ (2556, หน้า 7) ประชาคมอาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast Asian Nations: ASEAN) ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ ได้แก่ (1) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (2) มาเลเซีย (3) สาธารณรัฐ ฟิลิปปินส์ (4) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (5) ราชอาณาจักรไทย (6) บรูไนดารุสซาลาม (7) สาธารณรัฐ สังคมนิยมเวียดนาม (8) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (9) สหภาพพม่า และ (10) ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่รวมตัวกัน เพื่อเป็นประชาคมเดียวกัน ใช้กฎบัตรอาเซียนเดียวกัน เป็น ธรรมนูญของอาเซียน โดยยึดในอัตลักษณ์เดียวกัน (One vision, One identity, One community)

จันทร์พา ทัดภูธร (2556, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของ “อาเซียน” คือ คำย่อของ สมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nations: ASEAN) เรียกสั้น ๆ ว่า สมาคมอาเซียน หมายถึง องค์การระหว่างประเทศ ตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1976 มีสำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ต้า ประเทศอินโดนีเซีย ปัจจุบันกลุ่มอาเซียนมีสมาชิก 10 ประเทศ (member states) ซึ่งไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกด้วย ได้แก่ (1) อินโดนีเซีย (Indonesia) (2) มาเลเซีย (Malaysia) (3) ฟิลิปปินส์ (Philippines) (4) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Singapore) (5) ไทย (Thailand) (6) บรูไน (Brunei Darussalam) (7) เวียดนาม (Vietnam) (8) ลาว (Lao PDR)

(9) เมียนมาร์ (Myanmar) และ (10) ราชอาณาจักรกัมพูชา (Lao PDR) “ประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community” หมายถึง ประชาคมอาเซียนที่ประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community; ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community; AEC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community; ASCC)

ต่อตระกูล บุญปลูก (2556, หน้า 7-8) อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) มีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ (1) อินโดนีเซีย (2) มาเลเซีย (3) ฟิลิปปินส์ (4) สิงคโปร์ (5) ไทย (6) บรูไน (7) เวียดนาม (8) ลาว (9) เมียนมาร์ และ (10) กัมพูชา “ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558” หมายถึง สังคมภูมิภาคที่ให้พลเมืองของทั้ง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างฉันญาติมิตร โดยส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศ ในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมืองสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกในปี พ.ศ. 2558

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กันตภา สุทธิอาจ (2556, หน้า 7) ความรู้ความเข้าใจในประเด็นสาระสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และเรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 ประกอบด้วย

1. สาระสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความเป็นมาการก่อตั้งอาเซียนและพัฒนาการของประชาคมอาเซียน
2. วัตถุประสงค์อาเซียน
3. กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)
4. กรอบการดำเนินงานที่สำคัญของประชาคมอาเซียน: 3 เสาหลัก (Three pillars of ASEAN community)
5. สัญลักษณ์วัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน
6. การเมืองการปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียนในปัจจุบัน

ในส่วนสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 ซึ่ง สพฐ. ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 4 ตอน คือ

1. บทนำ ความสำคัญและความเป็นมาของประชาคมอาเซียนและการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
2. คุณลักษณะเด็กไทยและตัวชี้วัดความสำเร็จ คือคุณภาพของเด็ก คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารเพื่อใช้ประเมินความสำเร็จ
3. แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน คือ การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
4. การจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ การกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม การจัดการเรียนรู้ในลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และจัดเป็นกิจกรรมเสริมในสถานศึกษา

จันทร์พา ทัดภูธร (2556, หน้า 5-6) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (ASEAN Knowledge) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนโดยรวมจัดเป็นความรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยทั่วไป เช่น รู้ว่าอาเซียนก่อตั้งเมื่อใด กำเนิดอาเซียน กฎบัตรอาเซียน รู้จักธงอาเซียน เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของแต่ละชาติสมาชิกจะพิจารณาจากระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ และนโยบายทางการศึกษา

ยุพิน เกื่อนศรี และดาริน สีกาวิ (2555, หน้า 4-5) การรับรู้ หมายถึง การตีความหมายในจิตใจที่จะทำให้เกิดการได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านความมั่นคง หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทางการเมืองการปกครอง กฎบัตรอาเซียน บทบาทของประเทศไทยในอาเซียน บทบาทของอาเซียน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านเศรษฐกิจ บทบาทของประเทศไทยในอาเซียน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การลงทุนระหว่างประเทศ การค้าบริการระหว่างประเทศ และการนำเข้าส่งออกสินค้าในประชาคมอาเซียน
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การได้รู้ได้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

อัจฉรา วงษ์หา (2555, หน้า 6) ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน หมายถึง การรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ควรมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปและข่าวสารความเคลื่อนไหวของประเทศในอาเซียน และกฎบัตรอาเซียน การรวมกลุ่มของประเทศสมาชิก

อาเซียนให้เป็นชุมชนที่มีความแข็งแกร่งสามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทาย ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยสมาชิกในชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี สามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น และสมาชิก ในชุมชนมีความรู้สึก เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษาในระดับปริญญาตรี

หลักสูตรการเรียนการสอนในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน มีหลักสูตรเปิดสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่า 14 ปีมาแล้ว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ริเริ่มโครงการปริญญาตรี เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา หรือ (Southeast Asian Studies) ขึ้นในมหาวิทยาลัย (ต้นขง Eduzones, 2556)

หลักสูตรปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศไทยของมีแผนที่จะร่วมกันหาผลประโยชน์จากกลุ่มประเทศสมาชิก อาเซียน (ASEAN) ทำให้มหาวิทยาลัยอีกหลายแห่งมีวิสัยทัศน์มองเห็นช่องทางที่สดใสในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้รอบในทุก ๆ ด้านเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านของเรา หลังจากนั้น หลายมหาวิทยาลัยก็มีการตื่นตัวเรื่องหลักสูตรการเรียนเกิดขึ้น ตามมาด้วย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีเปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสังกัดอยู่เป็นโครงการพิเศษในคณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรก็ล้วนปรับหลักสูตรและเปิดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภูมิภาคของเราในระดับปริญญาตรีมากขึ้นจนทุกวันนี้

หลักสูตรปริญญาตรี ด้าน อาเซียนศึกษาและภาษาอาเซียน ซึ่งเปิดใหม่ต้อนรับกระแสประชาคมโลก อันจะทำให้ให้นักศึกษาได้รับความรู้ มีวิสัยทัศน์และทัศนคติ พร้อมกับเป็นบัณฑิตทันสมัย

1. ปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพม่าศึกษา ศูนย์พม่าศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (พม่าศึกษา) ชื่อย่อ ศศ.บ. (พม่าศึกษา) เป็นสาขาวิชาที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีทักษะภาษาพม่าจนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมพม่าอย่างลึกซึ้ง และมีเจตคติที่ดีต่อการแสวงหาความรู้ใหม่อย่างสืบเนื่อง

จุดเด่นของหลักสูตร เน้นการเรียนการสอนแบบบูรณาการสหสาขาวิชา โดยให้ความสำคัญทั้งด้านทักษะภาษาและเนื้อหาความรู้ด้านสังคมวัฒนธรรม อีกทั้งมีกลุ่มวิชาเลือกเฉพาะสาขา (วิชาโท) ให้นิสิตเลือกเรียนตามความสนใจ

หลักสูตรพม่าศึกษา มีรายวิชาที่น่าสนใจ ได้แก่ ทักษะด้านภาษาพม่าครอบคลุมทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการแปล อีกทั้งมีรายวิชาเสริมทักษะภาษาในด้านวรรณคดี ธุรกิจ สื่อสิ่งพิมพ์ การท่องเที่ยว และภาษาศาสตร์ ส่วนรายวิชาด้านสังคมวัฒนธรรมพม่านั้นมีรายวิชาต่าง ๆ อาทิ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี ความเชื่อ ชาติพันธุ์ เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย วิเทศคดี คติชน สื่อสารมวลชน และการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ นักศึกษา ยังเลือกศึกษาเพิ่มเติมทางด้านกลุ่มวิชาภาษาจีน, กลุ่มวิชาภาษาญี่ปุ่น, กลุ่มวิชาภาษาเกาหลี, กลุ่มวิชาภาษาฝรั่งเศส, กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ, กลุ่มวิชาภาษาไทย, กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ และกลุ่มวิชาคติชน

การศึกษาต่อ/ แนวทางการประกอบอาชีพ บัณฑิตพม่าศึกษา สามารถศึกษาต่อในด้านวิเทศคดี มนุษยศาสตร์ และภาษาศาสตร์ และสามารถประกอบอาชีพในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเศรษฐกิจชายแดน/ ประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ธุรกิจการค้า การลงทุน แรงงาน สื่อมวลชน การท่องเที่ยว และครู

รายละเอียดเพิ่มเติม (หลักสูตร: พม่าศึกษา ศูนย์พม่าศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร)

2. ปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามลายู และสาขาวิชามลายูศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เดิมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีแผนกวิชามลายู ซึ่งเน้นการสอนเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษามลายู เช่น สนทนาภาษามลายู การอ่านภาษามลายู การเขียนภาษามลายู โครงสร้างภาษามลายู การแปลภาษามลายู วรรณคดีมลายู ร้อยกรองมลายู วาทศิลป์ วจนลีลา และต่อมาในปีพ.ศ. 2539 มีการจัดตั้งแผนกวิชามลายูศึกษาขึ้นมา โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ บารู ซึ่งปัจจุบันเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดปัตตานี

สำหรับการเรียนการสอนของแผนกวิชามลายูศึกษานั้น จะเป็นการบูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ เน้นศึกษาเกี่ยวกับมลายู โดยเฉพาะโลกมลายู หรือภูมิภาคมลายู หรือ ที่รู้จักในอีกชื่อหนึ่งว่า นูซันตารา (Nusantara) ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ดังนั้นเกือบทุกวิชาของแผนกวิชามลายูศึกษาจะลงท้ายด้วยคำว่า นูซันตารา (Nusantara) เช่น วิชาเศรษฐกิจการเมืองในภูมิภาคมลายู (Political economy in nusantara) หรือ

วิชาการเมืองการปกครองในภูมิภาคมลายู (Politics and government in nusantara) สำหรับหลักสูตรแรกที่ใช้ ซึ่งจัดทำโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ บารุ เป็นหลักสูตรสาขาวิชามลายูศึกษา ปี พ.ศ. 2539 โดยนักศึกษาสาขามลายูศึกษาต้องเรียนวิชาภาษามลายู 4 วิชา กับแผนกวิชาภาษามลายู ในปี พ.ศ. 2549 ทางผู้บริหารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในขณะนั้น เห็นให้มีการรวมระหว่างทั้งสองแผนกวิชา แม้ว่าคณาจารย์ทั้งสองแผนกวิชาจะไม่เห็นด้วยก็ตาม ด้วยการเรียนการสอนของทั้งสองแผนกมีความแตกต่างกัน การรวมสองแผนกวิชามาเป็นแผนกวิชาเดียวครั้งนั้น ทำให้กลายเป็นแผนกวิชาใหม่ เรียกว่า แผนกวิชาภาษามลายูและมลายูศึกษา แต่ภายในแผนกวิชามีการแยกออกเป็นแนว เรียกว่า แนวภาษามลายู แนวมลายูศึกษา โดยนักศึกษาภาษามลายูต้องเรียนวิชาของแผนกวิชามลายูศึกษา 2 วิชา คือ วิชาอารยธรรมมลายู และวิชาสังคมมลายู ส่วนนักศึกษามลายูศึกษาต้องเรียนวิชาภาษามลายู 6 วิชา กับแผนกวิชาภาษามลายู และต้องเรียนวิชาภาษามลายู 2 วิชา กับแผนกวิชามลายูศึกษา รวมเป็น 8 วิชา สำหรับหลักสูตรนี้ ข้าพเจ้ากับอาจารย์ชาววิ ปะดาอาหมิน ได้ร่วมกันปรับปรุงจากหลักสูตรเดิมที่เป็นหลักสูตรสาขาวิชามลายูศึกษา ปีพ.ศ. 2539

ใน ปีพ.ศ. 2554 มีการแยกแผนกวิชาภาษามลายูและมลายูศึกษา ออกมาเป็น 2 สาขาวิชาเหมือนเดิม สำหรับหลักสูตรใหม่ของสาขาวิชามลายูศึกษาในครั้งนี้ ถือเป็นการก้าวไปข้างหน้าอีกก้าวหนึ่ง โดยข้าพเจ้ากับอาจารย์ชาววิ ปะดาอาหมิน ได้นำจุดเด่น ข้อดีของหลักสูตรสาขาวิชามลายูศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และมหาวิทยาลัยมาลาया มาประยุกต์ใช้กับหลักสูตรใหม่ มีการเปลี่ยนคำต่อท้ายรายวิชาจากคำว่า นูซันตารา มาเป็นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ยกเว้นวิชา ภูมิศาสตร์ภูมิภาคมลายู หรือ Geography of nusantara ที่สอน โดยศาสตราจารย์ ดร. ครองชัย หัตถลา) ปัญหาเนื่องจากนักศึกษาที่จบการศึกษาพบว่าเมื่อสมัครงาน ต้องอธิบายว่า ภูมิภาคมลายู หรือ Nusantara

การศึกษามลายูศึกษาที่เน้นภูมิภาคมลายู หรือ นูซันตารา (Nusantara) สำหรับหลักสูตรใหม่ของมหาวิทยาลัย นอกจากนักศึกษามลายูศึกษาต้องเรียนวิชาบังคับภาษามลายู 6 วิชา กับแผนกวิชาภาษามลายู และต้องเรียนวิชาบังคับภาษามลายู 2 วิชา กับแผนกวิชามลายูศึกษา รวมเป็น 8 วิชา แล้วนักศึกษามลายูศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาภาษาอินโดเนเซีย 2 วิชา และวิชาภาษาตากาล็อก หรือ ภาษาฟิลิปปิน 2 วิชา ซึ่งสิ่งนี้เราเห็นว่าจำเป็นต้องเพิ่มภาษาอินโดเนเซียและภาษาตากาล็อก หรือ ภาษาฟิลิปปินนั้น ในอนาคตนักศึกษามลายูศึกษาอาจไปเรียนในประเทศเจ้าของภาษาข้างต้น และ โอนหน่วยกิตกลับมายังมหาวิทยาลัย จะทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจต่อประเทศที่ได้เรียนมามากขึ้น เพราะมีการสัมผัสจริง

ส่วนประเทศมาเลเซีย นั้น ถือเป็นเรื่องปกติของนักศึกษามลาญศึกษา ด้วยนักศึกษามลาญศึกษาจะมีโครงการร่วมกับทางมาเลเซียตลอด และหลักสูตรใหม่ ในกรณีนักศึกษามีเกรด 2.70 ขึ้นไป ก็สามารถเรียนแค่ 3 ปีครึ่ง ส่วนเทอมสุดท้ายนั้น จะเป็นการฝึกงานในสถานที่จริง ซึ่งทางแผนกวิชา ได้มีการติดต่อกับบางหน่วยงานในประเทศมาเลเซีย เพื่อรองรับการฝึกงานของนักศึกษามลาญศึกษา แล้ว สำหรับหลักสูตรใหม่นี้ เรียกว่า หลักสูตรสาขาวิชามลาญศึกษา เริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2555

รายละเอียดเพิ่มเติม (หลักสูตร: ภาษามลาญ และ มลาญศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

3. ปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาเขมร และ สาขาภาษาเวียดนาม ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุ่งมั่นที่จะสร้างไว้ซึ่งภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก อันเป็นรากฐานสำคัญของความคิดและภูมิปัญญาไทย โดยการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม และงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อรับใช้สังคมและพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับสากล โดยเฉพาะในสาขาวิชาใหม่ที่สำคัญอย่าง สาขาวิชาภาษาเขมร และ สาขาวิชาภาษาเวียดนาม ซึ่งเป็นภาษาที่สำคัญในประชาคมอาเซียน

นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ ทุกคนต้องเรียนที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ และต้องพักในหอพักนิสิตในมหาวิทยาลัยเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ในด้านการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นการฝึกมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น นิสิตชั้นปีที่ 2 เป็นต้นไป ย้ายกลับมาเรียนที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

องค์ความรู้ภาษาเขมรและภาษาเวียดนามนับว่ามีประโยชน์มาก เพราะนอกจากเรียนภาษาทั้งทักษะ การฟัง พูด อ่าน และเขียนแล้ว ยังต้องเรียนองค์ความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของกัมพูชาและเวียดนามอีกด้วย การทำงานสำหรับบัณฑิตที่จบด้านภาษาเขมรและภาษาพม่ามาก็สบายหายห่วงครับ เพราะยังมีความต้องการบัณฑิตด้านนี้สูงทีเดียว ทั้งทางด้านการทูต สื่อมวลชน นักธุรกิจ นักวิชาการหรือนักวิจัย เป็นต้น

รายละเอียดเพิ่มเติม: (หลักสูตร: ภาษาเวียดนาม และ ภาษาเขมร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

4. ปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอาเซียนศึกษา โครงการภูมิภาคศึกษา สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

อาเซียนศึกษา คือ หลักสูตรการเรียนการสอนแบบพหุสาขาวิชาที่เชื่อมโยงความรู้หลากหลายด้าน ทั้งมิติทางสังคม ภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การสื่อสาร และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียน ด้วยเป้าหมายที่จะสร้างบัณฑิตที่มีคุณธรรม ความรู้และความคิดวิเคราะห์ ตลอดจนทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษาอินโดนีเซีย มลายู เวียดนาม และพม่า เป็นต้น

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอาเซียนศึกษา หรือ Bachelor of Arts in ASEAN Studies เป็นสาขาวิชาที่น่าสนใจอีกสาขาหนึ่งครับ โดยหลักสูตรอาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่รอบรู้ด้านภูมิภาคอาเซียนในเชิงสหวิทยาการ ควบคู่ไปกับทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันเกิดจากการรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งจะมีผลในปีพ.ศ. 2558 นี้

เป้าหมายสำคัญของหลักสูตรคือมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีฐานความคิด พร้อมทั้งทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างรอบด้าน อันจะทำให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพได้หลากหลาย หลักสูตรอาเซียนศึกษา จึงเป็นหลักสูตรซึ่งส่งเสริมการสร้างประชาคมอาเซียนผ่านโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในภูมิภาคและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับสถาบันการศึกษานานาชาติที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในปัจจุบันและที่จะมีในอนาคต

แนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรนี้จะงานที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคอาเซียนหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งภาครัฐ เช่น สถานทูต สถานกงสุล หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนสังกัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันวิจัย คุรุ เป็นต้น ส่วนภาคเอกชน เช่น บริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน บริษัทธุรกิจไทยในประเทศเพื่อนบ้าน บริษัทที่ทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการศึกษาต่อในสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดหลักสูตรปริญญาตรี: ศิลปศาสตรบัณฑิต อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ประวัติและพัฒนาการ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว มีประวัติความเป็นมา โดยริเริ่มจากจังหวัดสระแก้ว โดยการนำของผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระแก้ว สภาตำบล และภาคเอกชนของจังหวัดสระแก้ว ได้ขอให้มหาวิทยาลัยบูรพาไป จัดตั้งสถานศึกษาชั้นสูงในรูปแบบวิทยาเขต ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นในช่วงปีการศึกษา 2539 มหาวิทยาลัยจึงได้ขยายหน่วยการสอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไปยังจังหวัดสระแก้ว โดยรับนิสิตปีละ 30 คน การเปิดการเรียน การสอนดังกล่าว ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว (สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสระแก้วเดิม หรือ สปจ.) ต่อมาในปีการศึกษา 2540 มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษา ในความเป็นไปได้และข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของจังหวัดสระแก้ว โดยมีรองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ ในการสำรวจพื้นที่เพื่อขยาย วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยไปยังจังหวัดสระแก้ว ได้พิจารณาแล้วว่ามีความพร้อม จังหวัดสระแก้วจึงให้ มหาวิทยาลัยบูรพา ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ 4 แปลงโคกป่าเพ็ก ตำบลวัฒนานคร อำเภอ วัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พื้นที่ประมาณ 1,369 ไร่ 2 งาน เป็นพื้นที่ตั้งของวิทยาเขตสารสนเทศ สระแก้ว ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ได้แจ้งนโยบายขยาย โอกาสอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค (จังหวัดสระแก้ว) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาซึ่งคณะรัฐมนตรี มีมติ เห็นชอบให้จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2540 ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น วิทยาเขตสระแก้ว (ประกาศราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2550)

ปีการศึกษา 2541 วิทยาเขตสระแก้ว ได้จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจเป็นสาขาแรก รับนิสิตปีละ 40 คน และตามแผนแม่บททางวิชาการ วิทยาเขตสระแก้ว จะผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น สาขาวิชาทางด้านอุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมหาวิทยาลัยบูรพา ได้ขออนุญาตใช้อาคาร ที่ว่าการอำเภอวัฒนานครหลังเก่า เป็นที่สำหรับจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันได้ย้ายมาอยู่ ณ ที่ตั้งใหม่เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2548 มีพื้นที่ในการดำเนินการ ในที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงโคกป่าเพ็ก หมู่ที่ 4 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

การจัดตั้งหน่วยงานภายใน

ปี พ.ศ. 2549 สภามหาวิทยาลัย มีมติจัดตั้งกองบริหารวิทยาเขตสระแก้ว ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/ 2549 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2549

ปี พ.ศ. 2551 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 77ง หน้า 2 ลงวันที่ 30 เมษายน

พ.ศ. 2551 เรื่องการจัดตั้งส่วนงานและภาระหน้าที่ของส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2551 ได้ประกาศจัดตั้งคณะสังคมศาสตร์ (เปลี่ยนชื่อเป็นคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์) และคณะเทคโนโลยีการเกษตรโดยในอนาคต (ตามแผนแม่บทเดิม) จะมีการจัดตั้งคณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

งานเปิดป้ายอาคารหลังเก่า วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑

ภาพที่ 2 ภาพประกอบอาคารหลังเก่า 1

ภาพที่ 3 ภาพประกอบอาคารหลังเก่า 2

พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศ สระแก้ว ในที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงโคกป่าเพ็ก อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว บนเนื้อที่ พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศ สระแก้ว ในที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงโคกป่าเพ็ก อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว บนเนื้อที่ประมาณ 1,369 ไร่

ภาพที่ 4 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 1

การดำเนินงานในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ได้เปลี่ยนชื่อจาก “วิทยาเขตสารสนเทศ สระแก้ว” เป็น “วิทยาเขตสระแก้ว” ประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่

1. คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ 6 สาขาวิชา, ปริญญาตรี ภาคพิเศษ 2 สาขาวิชา
 - 1.1 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.)
 - 1.2 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.) ภาคพิเศษ
 - 1.3 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (บธ.บ.)
 - 1.4 การจัดการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน (บธ.บ.)
 - 1.5 การบริหารทั่วไป (รป.บ.)
 - 1.6 การบริหารทั่วไป (รป.บ.) ภาคพิเศษ
 - 1.7 เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.)
 - 1.8 เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.) ภาคพิเศษ
 - 1.9 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วท.บ.)
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตรจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ 2 สาขาวิชา
 - 2.1 เกษตรศาสตร์ (วท.บ.)
 - 2.2 เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ (วท.บ.)

โครงการจัดตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบริหารธุรกิจ ภาคปกติ 1 สาขาวิชา

- การจัดการ (บธ.บ.) และ

3. กองบริหารวิทยาเขตสระแก้ว สำนักงานอธิการบดี ดำเนินงานสนับสนุนการจัดการศึกษาของทั้ง 3 คณะ

ภาพที่ 5 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 2

ภาพที่ 6 ภาพประกอบอาคารหลังใหม่ 3

วิสัยทัศน์

สร้างคุณภาพ สร้างปัญญาให้แผ่นดิน ด้วยคุณภาพการศึกษาระดับสากล เพื่อนำพาสังคมไทยสู่สังคมอุดมปัญญาที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ปรัชญา

สร้างเสริมปัญญา ใฝ่หาความรู้ คู่คุณธรรม ชี้นำสังคม

คำขวัญ

ความได้ปัญญา ทำให้เกิดสุข

พันธกิจ

1. สร้างความรู้ปัญญาและบริหารจัดการให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม
2. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสากล สร้างบัณฑิตให้มีคุณธรรม เชี่ยวชาญในศาสตร์ เป็นผู้นำที่มีทักษะสากล
3. บริการวิชาการสู่สังคม ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญาที่พึ่งตนเอง
4. ส่งเสริม สนับสนุนและธำรงไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมและความเป็นไทย
5. พัฒนามหาวิทยาลัยให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง และพึ่งตนเองได้

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์เป็นประเด็นหลักของการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้ภารกิจโดยหน้าที่ และภารกิจของวิสัยทัศน์บรรลุผลสัมฤทธิ์ มี 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การสร้างความรู้ปัญญาและบริหารจัดการให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม
2. การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสากล สร้างบัณฑิตให้มีคุณธรรม เชี่ยวชาญในศาสตร์ เป็นผู้นำที่มีทักษะสากล
3. การบริการวิชาการสู่สังคม ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญาที่พึ่งตนเอง
4. การส่งเสริม สนับสนุนและสร้างไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมความเป็นไทย และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง และพึ่งตนเองได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรุวรรณ สีลานิช (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการก้าวสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความรู้ของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน และการเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ระดับชั้นปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่เรียนที่รังสิต จำนวน 63 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมีอายุโดยเฉลี่ย 20 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปที่สื่อได้นำเสนอต่อสาธารณะได้อย่างสม่ำเสมอ ในทางกลับกันกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเชิงลึกของการเคลื่อนย้ายแรงงาน และข้อตกลงที่อาเซียน ได้จัดทำขึ้นเพื่อเตรียมสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี ในปี พ.ศ. 2558 ได้ถูกต้องนัก ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะเกี่ยวกับการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ทักษะที่มี ค่าเฉลี่ยระดับ ปานกลาง คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในระดับอาเซียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเกี่ยวกับ

ความเปลี่ยนแปลงเพื่อเตรียม ความตัวนักศึกษาอย่างชัดเจนและจริงจัง เพื่อนักศึกษาที่จะก้าวมาเป็น ผู้นำของสังคมในอนาคตจะได้มีความพร้อมรับเป็นผลดีและเป็นผลเสียที่จะเกิดขึ้น

ได้อย่างเหมาะสม

ทิวาสวัสดิ์ ดีทองอ่อน (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบและศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาแนวทางการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 360 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนรู้ โดยสมการถดถอยหรือสมการพยากรณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา คือ $Y = .699 (\text{Factor } 1) + .990 (\text{Factor } 2) + .715 (\text{Factor } 3)$ โดยการสมการพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ได้ถึงร้อยละ 66.67 ส่วน แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน ในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่า ต้องการให้พัฒนาการจัดการจัดการเพิ่มเติม การสร้างสื่อที่ทันสมัย การจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องเนื้อหาเข้ามาในบทเรียน การให้ผู้บริหารสถานศึกษารวมกลุ่มกันกับ สถานศึกษาภายในเขตพื้นที่ทำการปรับปรุงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และจุดประสงค์ให้เหมือนกัน

เมืองปาย ฐัฐสรพกิจ (2555) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ทางการศึกษา ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จำนวน 131 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ผลการวิจัยพบว่า (1) ความพร้อมการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เจตคติของบุคลากร ความรู้ ความสามารถ ของบุคลากร ความพร้อมของสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ตามลำดับ (2) ความพร้อมการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ทางการศึกษาโดยรวม และรายด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน (3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความพร้อมของสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร ด้านเจตคติของบุคลากร และด้าน สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

ยุพิน เกื่อนศรี และคารินสีภาวี (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า (1) การรับรู้ของบุคลากร นักศึกษา ด้านความมั่นคง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเศรษฐกิจ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ส่วนการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา ด้านความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับอาเซียน ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ การเตรียมความพร้อมด้านความรู้ และทักษะทาง คอมพิวเตอร์ และการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี ด้านความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (3) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา ด้านการรับรู้ พบว่า ภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีการ เตรียมความพร้อมไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน และข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของ บุคลากร นักศึกษา ด้านความรู้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีกระบวนการให้ความรู้ และข้อมูล เกี่ยวกับประเทศอาเซียนให้แก่บุคลากรและนักศึกษาหลากหลายช่องทางมากขึ้น ด้านความสามารถ ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการจัดอบรมการใช้ภาษากลุ่มอาเซียน อย่างน้อย 1 ภาษา

ราตรี สิงาม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การเตรียมความพร้อมและแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน

มัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น 105 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า (1) การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมทั้งด้านนโยบายของผู้บริหาร โรงเรียนและด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการที่อยู่ในระดับมาก (2) แนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ในส่วนของความเห็นและระดับการดำเนินงานโดยภาพรวม ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ให้ความสำคัญในการแนวทางข้อที่ 3 คือ จัดครูและบุคลากร ในโรงเรียน เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดให้มีโรงเรียนต้นแบบเป็นโรงเรียนแกนนำเพื่อจัดการความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายได้เรียนรู้เป็นแนวทางต่อไป รวมทั้งจัดทำหลักสูตรเน้นอาเซียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ หรือบูรณาการในบางรายวิชา เช่น สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ ประการสุดท้ายควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางหรือสอดแทรกเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนผลิตสื่อ เช่น แผ่นพับความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับคณะครู นักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ได้รับทราบข้อมูล

อัจฉรา วงษ์หา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปิดรับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนจากสื่อต่าง ๆ และเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.จังหวัดสระบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.จังหวัดสระบุรี จำนวน 390 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.จังหวัดสระบุรี มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.จังหวัดสระบุรี ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร

และมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันแต่มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันทาภา สุทธิอาจ (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (ก) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (ข) เพื่อเปรียบเทียบ ครูที่มีเพศระดับการศึกษาและประสบการณ์ที่ต่างกัน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนทั้งหมด 164 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า (ก) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ข) ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ค) ผลการเปรียบเทียบภาพรวมความเข้าใจสาระสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามครูที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ ที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจสาระสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ง) ผลการวิเคราะห์ภาพรวมลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก ของความต้องการช่วยเหลือสนับสนุนราชการ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียนแบบแนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 พบว่ามีความต้องการการช่วยเหลือ ลำดับที่ 1 คือ

แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับมัธยมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 เป็นเรื่องที่สำคัญและมีความต้องการที่สุด ลำดับที่ 2
 คือ สารสำคัญพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนความเป็นมา การก่อตั้งอาเซียน และพัฒนาการ
 ของประชาคมอาเซียน ลำดับที่ 3 คือ เรื่องเสาหลักที่ 2 ความมีดีด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 (จ) ผลการวิเคราะห์ภาพรวม ลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก ของความต้องการ ช่วยเหลือสนับสนุน
 ความรู้เกี่ยวกับสื่อ การเรียนการสอน เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
 และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า มีความต้องการการช่วยเหลือ ลำดับที่ 1 คือ
 สื่อมัลติมีเดีย CD/ DVD เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ลำดับที่ 2 คือ เอกสารหรือสื่อที่ให้
 ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ควรรู้-น่ารู้ เกี่ยวกับอาเซียนและประชาคมอาเซียนหรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ
 ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลำดับที่ 3 คือ หนังสือที่เกี่ยวกับประเทศอาเซียน เพื่อการจัดการ
 เรียนการสอน

จันทร์พา ทัดภูธร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อม
 และการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวกันเป็น
 ประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ คือ (1) เพื่อวิเคราะห์
 ความพร้อม(Readiness) และการเตรียมตัว (Preparation) ของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการศึกษา
 (Education) เป็นการศึกษาโดยภาพรวม (Overview) ของแต่ละชาติสมาชิก โดยเลือกศึกษา 9 ชาติ
 สมาชิกอาเซียน อันได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า ลาว ฟิลิปปินส์
 สิงคโปร์ และเวียดนาม ของชาติสมาชิกทั้งเก้า โดยพิจารณาจาก โมเดล EKSA ที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย
 เพื่ออธิบายถึงความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โมเดล
 EKSA แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (English) ความรู้เกี่ยวกับประชาคม
 อาเซียน (Knowledge of asean community) ทักษะอาเซียน (Asean skills) และเจตคติต่ออาเซียน
 (Attitudes towards asean integration) (2) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่าง (Similarities
 and differences) ตลอดจนแนวทางในการรับรู้และจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพยายามร่วมกัน
 สร้างชุมชนในระดับนานาชาติ (Regionalization) ระหว่างกลุ่มประเทศของสมาคมประชาชาติแห่ง
 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) กับกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (European union: EU) งานวิจัยนี้
 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยข้อมูลในการวิเคราะห์ได้มาจากการเก็บรวบรวม
 ข้อมูลที่เป็นตัวบท (Texts) จากเอกสาร (Documents) การสัมภาษณ์เชิงลึก
 (In-depth interviews) และข้อมูลจากการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างประชาคมอาเซียน

ผลการวิจัยพบว่า ประเทศสมาชิกทั้งเก้าของอาเซียนข้างต้นมีระดับความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษ โดย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซียและบรูไน มีความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษในระดับที่สูงกว่าสมาชิกอีกห้าชาติ สมาชิกอาเซียนที่มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระดับที่ต่ำกว่า อันได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีเจตคติในทางบวกต่อการร่วมกันสร้างประชาคมอาเซียนเนื่องจากประชาชนได้รับประโยชน์ในการสร้างเศรษฐกิจที่ครั้งของอาเซียนยังเป็นประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างชาติอยู่ในขณะที่สมาชิกของอียูส่วนใหญ่เป็นประเทศผู้บริจาค (Donors) อาเซียนมีช่องว่างของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชาติสมาชิกที่สูงกว่า สหภาพยุโรปหรืออียู. ระดับการพัฒนาทางการศึกษาระบบและกลไกของความร่วมมือทางการศึกษาของอียูมีความชัดเจนกว่าอาเซียน นโยบายทางด้านภาษาของอียูกับอาเซียนแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด อาเซียนระบุเอาไว้ในกฎบัตรอาเซียนว่าภาษาอังกฤษคือภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน (Working language) แต่อียูใช้นโยบายพหุภาษา อียูเน้นการศึกษาด้านหน้าที่พลเมือง (Civic education) เน้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิและหน้าที่พลเมืองแบบตะวันตก ในขณะที่หลายชาติในอาเซียนยังคงเน้นการศึกษาเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน ทั้งอียูและอาเซียนต่างมุ่งสร้างสันติภาพและความมั่นคงร่วมกันของชาติสมาชิก

ต่อตระกูล บุญปลูก (2556) ศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการเตรียมความพร้อมและศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูและผู้บริหารในโรงเรียนเวียงพาน จำนวน 26 คน ผลจากการศึกษาพบว่า ครูมีความพร้อมตามตัวชี้วัดทั้งสิ้น 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ และครูใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตัวชี้วัดที่ยังมีอุปสรรคและปัญหาทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในประเทศ และกลุ่มประชาคมอาเซียนด้านผู้บริหารมีความพร้อมตามตัวชี้วัดทั้งสิ้น 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน ตัวชี้วัดที่ยังมีอุปสรรค และปัญหา มีทั้งสิ้น 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการใช้ (ICT) ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานเครือข่ายเพื่อความร่วมมือ การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน อุปสรรคและปัญหาที่พบ ในหลายตัวชี้วัดส่วนนี้เนื่องมาจากปัญหาด้านกานขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งของครู และผู้บริหาร และปัญหาด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศที่ไม่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม แนวทางแก้ไขด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญ ของภาษาอังกฤษและส่งเสริมให้ทั้งครูและผู้บริหารฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง แนวทางแก้ไขด้านภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศ ในประชาคมอาเซียนคือ การจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างในกลุ่มประเทศสมาชิก ลงสู่ระดับ โรงเรียน โดยการสนับสนุนจากนโยบายภาครัฐ

นิภาพร รอดไพบุลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคม อาเซียนปี 2558 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคม อาเซียนปี 2558 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนา คุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) โรงเรียนสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) โรงเรียนสระแก้ว จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัด ความรู้ความเข้าใจ และแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว มีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 65.23 และมาตรฐานคุณลักษณะด้านทักษะ/ กระบวนการ ด้านทัศนคติและความตระหนักเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะ นักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) โรงเรียนสระแก้ว มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหามากที่สุดคือ โรงเรียน มีการกำหนดช่วงเวลาในการเปิดให้บริการห้องสมุดอาเซียนซึ่งนักเรียนอาจจะมีความว่างไม่ตรงกับช่วงที่เปิดให้บริการ ทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใช้บริการห้องสมุดอาเซียนได้

ส่วนข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนควรขยายเวลาในการเปิดให้บริการห้องสมุดอาเซียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสเข้าศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในห้องสมุดอาเซียน ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา เช่น กิจกรรมวันอาเซียน กิจกรรมหน้าเสาธง เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และโรงเรียนควรจัดป้ายนิเทศ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ทั่วถึงเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สุเทพ พันประสิทธิ์ (2556) การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมของ โรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรในการเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาในสังกัด สพฐ.ตามโครงการสปิริตอาเซียน (2) เพื่อประเมินความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ สังคม และเจตคติของนักเรียน (3) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมหลักสูตร กิจกรรม และโครงการที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการศึกษาและความเกี่ยวข้องทางวิชาการกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ วิธีการศึกษา (ก) ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การประเมินความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและทักษะทางภาษาต่างประเทศในหลักสูตร โรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มโรงเรียน Sister school และกลุ่ม โรงเรียน Buffer school (ข) การวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหาร ครูและเจ้าหน้าที่และเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและนโยบายระดับมัธยมศึกษาระดับประเทศ ผลการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาครู โดยเน้นให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน และเตรียมตัวรับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอาเซียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนโดยตรงโดยทำตารางระบุชื่อหน่วย มาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ เวลา และน้ำหนักคะแนน ผลการศึกษาใน องค์ประกอบของปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลมากที่สุดของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยหัวใจอาเซียน คือ องค์ประกอบด้าน ทักษะ/ ความรู้ด้านสังคม รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านเจตคติ และในลำดับที่สามได้แก่ องค์ประกอบ ด้านทักษะ/ ความรู้ด้านวัฒนธรรมความสำคัญอันดับที่สี่ คือ องค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ภาษาอาเซียน และอันดับที่ห้าองค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน ข้อเสนอแนะ (1) การใช้กลไกความร่วมมือด้าน การศึกษานำพาอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง และสังคมและวัฒนธรรม เพื่อสร้างอนาคตที่รุ่งเรืองของอาเซียน

- (2) ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาควรดำเนินการ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา การจัดความพร้อมด้านการเรียนและการสร้างเครือข่าย
- (3) การพัฒนาครูผู้สอน โรงเรียนรัฐบาลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ภายใต้การร่วมเป็นภูมิภาคเดียวกันของอาเซียน ผู้มีหน้าที่ทุกคนในองค์กรการพัฒนาวิชาชีพครู หรือ ผู้บริหารการศึกษา หน่วยงานต่าง ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือครูที่สามารถพัฒนาตนเองได้ (4) การบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพและคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีความสุข ต้องดำเนินงานทั้งระบบในสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วิธีการที่ใช้วิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้สามารถจำแนกวิธีการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การทบทวนเอกสาร (Literature reviews) โดยการรวบรวมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ทั้งที่เป็นหนังสือ บทความ รายงานสรุปของหน่วยงานราชการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยอาศัยวิธีการสำรวจข้อมูล (Survey method) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำนวน 1,446 คน (กองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา, 2557)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรของทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973) ดังนี้ โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่น ที่ 0.05 จากประชากรในมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยให้ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนนิสิตประชากรที่จะศึกษา

e = ค่าความเชื่อมั่น 0.05

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างนิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

$$= \frac{1,446}{1 + 1,446 (0.05)^2}$$

$$= \frac{1,446}{4.615} \quad \text{คน}$$

$$N = 313.326111 \quad \text{คน}$$

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 313 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม
ตัวอย่างแบบง่าย (Simple sampling) การเลือกผู้ตอบแบบสอบถามในมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต
สระแก้ว โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากบัญชีรายการชื่อนิตตามทะเบียนนิต
ของกองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล สำหรับศึกษาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิต
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ได้แก่ แบบทดสอบข้อเขียน แบบจำกัดการตอบ
โดยใช้แบบเลือกตอบ (Multiple choices) (ไพศาล หวังพานิช, 2526, หน้า 35) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัด
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารวิชาการ บทความ
และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
ในหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำถามในส่วนนี้จะเป็คำถามแบบเลือกตอบ (Check list) และเติม
ข้อความ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิตปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว โดยคำถามในส่วนนี้จะเป็คำถามแบบวัดความรู้ (Multiple
choices) จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เลือกตอบ 4 ทางเลือก (Multiple choices) ระหว่าง
ข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 3, และข้อ 4 โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อ 1 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 2 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 3 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 4 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 5 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 6 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 7 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 8 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 9 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 10 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 11 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 12 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 13 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 14 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 15 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 16 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 17 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 18 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 19 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ข้อ 20 คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

สำหรับหลักเกณฑ์การแปลผลความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว แบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ของ Bloom และคณะ (Bloom and et al., 1956 อ้างถึงใน นิภาพร รอดไพบุลย์, 2556, หน้า 45) ดังนี้

คะแนนร้อยละ 70.00 ขึ้นไป (คะแนน 14-20) หมายถึง มีความรู้ระดับสูง
 คะแนนร้อยละ 37.00-69.00 (คะแนน 7-13) หมายถึง มีความรู้ระดับกลาง
 คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 37.00 (คะแนน 0-6) หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 ดร.ชยาธิศ กัญหา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีการ IOC (Index of item-objective congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น "+1" แต่หากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการจะให้ค่าเป็น "-1" และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ปฏิบัติการหรือไม่จะให้ค่าเป็น "0" หลังจากนั้นจึงนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) รายข้อคำถามตามสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับค่าสัมประสิทธิ์ IOC คือ ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรง คือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้าหากข้อคำถามใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา จำเป็นต้องตัดข้อคำถามนั้นออกไปหรือทำการปรับปรุงข้อคำถามนั้นใหม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ IOC รายข้อสามารถพิจารณาได้จากภาคผนวกท้ายเล่ม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหา (ก) ค่าความยาก-ง่าย และ (ข) ค่า KR-20 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป/ Excel ปรากฏผลค่าต่าง ๆ ข้างต้นดังนี้

(ก) ค่าความยาก-ง่าย ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

โดยมีเกณฑ์การพิจารณาว่า

P คือ ค่าความยากง่าย

R คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำข้อนั้นถูก

N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

สำหรับการหาความยากง่ายของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 โดยถ้าข้อคำถาม มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 แสดงว่า ข้อคำถามนั้นมีความง่ายมากเกินไปต้องตัดออกหรือปรับปรุงใหม่ ถ้าข้อสอบมีค่าต่ำกว่า 0.20 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความยากเกินไปต้องตัดออกหรือปรับปรุงเช่นเดียวกัน

ผลจากการคำนวณตามสูตรข้างต้นปรากฏผลดังนี้

ข้อ 1. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.8

ข้อ 2. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.4

ข้อ 3. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.9

ข้อ 4. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.6

ข้อ 5. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.6

ข้อ 6. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.7

ข้อ 7. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.7

ข้อ 8. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.6

ข้อ 9. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.9

ข้อ 10. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.3

- ข้อ 11. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.7
 ข้อ 12. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.7
 ข้อ 13. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.6
 ข้อ 14. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.6
 ข้อ 15. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.5
 ข้อ 16. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.5
 ข้อ 17. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.3
 ข้อ 18. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.4
 ข้อ 19. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.8
 ข้อ 20. มีค่าความยาก-ง่าย เท่ากับ 0.3 และ

(ข) ค่า KR-20

$$KR - 20 = \frac{n}{n - 1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

โดยมีเกณฑ์การพิจารณาว่า

n คือ จำนวนข้อสอบ

p คือ สัดส่วนของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบถูกแต่ละข้อต่อจำนวนคนทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อนั้น (ความยากของข้อสอบ)

q คือ 1-p

$\sum pq$ คือ ผลบวกของ ผลคูณระหว่าง p และ q ของแต่ละข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการคำนวณค่า KR-20 จากแบบทดสอบความรู้ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีค่าเท่ากับ

0.843

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยของความร่วมมือนอกจากคณะที่นิสิตสังกัด จำนวน 3 แห่ง ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบเจตนารมณ์ของผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558
3. พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุดที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทันที หลังจากที่คุณตอบแบบสอบถามดำเนินการกรอกข้อมูลแล้วเสร็จ เพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อมูลที่ผิดพลาด หรือการไม่ตอบข้อคำถาม (missing data) และเป็นการการันตีถึงอัตราการตอบกลับ (response rate) อย่างสมบูรณ์ร้อยละ 100
4. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วเสร็จ ดำเนินการแปลงรหัสคำตอบ (coding) ลงในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ เพื่อประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์สถิติต่อไป
5. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และสรุปผลการวิจัยตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย และการหาค่าสถิติในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว และตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้วจำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล วัตถุประสงค์การวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ สาขา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentages) โดยนำเสนอผลการศึกษารูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) และกำหนดเกณฑ์ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ใช้สถิติ t (t-test) สำหรับในกรณีที่ตัวแปรจัดกลุ่มมีมากกว่า 2 กลุ่ม ผู้วิจัยเลือกใช้การทดสอบด้วยสถิติ One-way ANOVA และใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ เมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 313 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	38.98
หญิง	191	61.02
รวม	313	100.00
คณะ		
คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์	308	98.40
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	4	1.28
รวม	313	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สาขา		
บริหารธุรกิจบัณฑิต	179	57.19
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	51	16.29
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	83	26.52
รวม	313	100.00
ชั้นปี		
ชั้นปี 1	152	48.56
ชั้นปี 2	119	38.02
ชั้นปี 3	39	12.46
ชั้นปี 4	3	0.96
รวม	313	100.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา		
ต่ำกว่า 2.00	16	5.11
2.00-2.50	77	24.60
2.51-3.00	111	35.46
3.01-3.50	85	27.16
3.51-4.00	24	7.67
รวม	313	100.00
ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา		
ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรม	263	84.03
เคยเข้าร่วมในกิจกรรม	50	15.97
รวม	313	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.02 เป็นเพศชาย ร้อยละ

38.98 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 98.72 คณะเทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 1.28 สาขาบริหารธุรกิจบัณฑิต ร้อยละ 57.19 รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 16.29 วิทยาศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 26.52 ชั้นปี 1 ร้อยละ 48.56 ชั้นปี 2 ร้อยละ 38.02 ชั้นปี 3 ร้อยละ 12.46 ชั้นปี 4 ร้อยละ 0.96 มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 5.11 ระหว่าง 2.00-2.50 ร้อยละ 24.60 ระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 35.46 ระหว่าง 3.01-3.50 ร้อยละ 27.16 ระหว่าง 3.51-4.00 ร้อยละ 7.67 และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรม ร้อยละ 84.03 เคยเข้าร่วมในกิจกรรม ร้อยละ 15.97 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ในหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อคำถาม	ความรู้				รวม
	ตอบถูก		ตอบผิด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.ใด	201	64.22	112	35.78	313 (100.00)
2. ใครเป็นเลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน	153	48.88	160	51.12	313 (100.00)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความ	ความรู้				รวม
	ตอบถูก		ตอบผิด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3. ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มีประเทศอะไรบ้าง	264	84.35	49	15.65	313 (100.00)
4. เริ่มแรกอาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง	185	59.11	128	40.89	313 (100.00)
5. ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน 3 เสา หลัก	173	55.27	140	44.73	313 (100.00)
6. ใน 8 สาขาอาชีพที่ประเทศสมาชิก อาเซียน มีการจัดทำ (Mutual recognition agreement MRN) เพื่ออำนวยความสะดวก ในการยอมรับคุณสมบัติของนักวิชาชีพ ที่สำคัญร่วมกันเพื่อการถ่ายเทแรงงานฝีมือ ได้เสรีมากขึ้นมีอาชีพอะไรบ้าง	198	63.26	115	36.74	313 (100.00)
7. วันอาเซียน ตรงกับวันที่?	218	69.65	95	30.35	313 (100.00)
8. เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร?	202	64.54	111	35.46	313 (100.00)
9. สัญลักษณ์อาเซียน คือ?	265	84.66	48	15.34	313 (100.00)
10. ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนล่าสุด คือ ประเทศอะไร?	134	42.81	179	57.19	313 (100.00)
11. ข้อใดไม่ใช่อาเซียน + 3 ของกลุ่ม ประเทศอาเซียน?	253	80.83	60	19.17	313 (100.00)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความรู้				รวม
	ตอบถูก		ตอบผิด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
12. คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด?	192	61.34	121	38.66	313 (100.00)
13. ภาษากลางของอาเซียน คือ ภาษาอะไร?	243	77.64	70	22.36	313 (100.00)
14. สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่ ประเทศใด?	183	58.47	130	41.53	313 (100.00)
15. ข้อใดให้ความหมาย สี่ธงของสัญลักษณ์ อาเซียน ไม่ถูกต้อง	161	51.44	152	48.56	313 (100.00)
16. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของอาเซียน?	183	58.47	130	41.53	313 (100.00)
17. ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร?	122	38.98	191	61.02	313 (100.00)
18. ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road map การรวมกลุ่มสินค้าและบริการ ที่สำคัญในสาขาใด	158	50.48	155	49.52	313 (100.00)
19. ข้อใดต่อไปนี้อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรี กับประเทศนอกกลุ่มอาเซียน	190	60.70	123	39.30	313 (100.00)
20. ข้อใดต่อไปนีกล่าวไม่ถูกต้อง?	124	39.62	189	60.38	313 (100.00)

จากตารางที่ 3 ผลการความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว พบว่านิสิตมีความรู้สูงสุดในเรื่อง สัญลักษณ์อาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 84.66 เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ นิสิตมีความรู้สูงสุดในเรื่อง ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มีประเทศอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 84.35 เรื่อง ข้อใดไม่ใช่อาเซียน + 3

ของกลุ่มประเทศอาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 80.83 เรื่อง ภาษากลางของอาเซียน คือ ภาษาอะไร
 ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 77.64 เรื่อง วันอาเซียน ตรงกับวันที่ ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 69.65 เรื่อง
 เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 64.54 เรื่อง อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคม
 ประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ
 พ.ศ.ใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 64.22 เรื่อง ใน 8 สาขาอาชีพที่ประเทศสมาชิกอาเซียน มีการจัดทำ
 (Mutual Recognition Agreement MRN) เพื่ออำนวยความสะดวกในการยอมรับคุณสมบัติของนัก
 วิชาชีพที่สำคัญร่วมกันเพื่อการถ่ายเทแรงงานฝีมือได้เสรีมากขึ้นมีอาชีพอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็น
 ร้อยละ 63.26 เรื่อง คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 61.34 เรื่อง ข้อใดต่อไปนี้
 อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่มอาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 60.70 เรื่อง เริ่มแรก
 อาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 59.11
 เรื่อง สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่ประเทศใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 58.47 เรื่อง ข้อใดไม่ใช่
 วัตถุประสงค์ของอาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 58.47 เรื่อง ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน
 3 เสาหลัก ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 55.27 เรื่อง ข้อใดให้ความหมาย สี่ธงของสัญลักษณ์อาเซียน
 ไม่ถูกต้อง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 51.44 เรื่อง ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road map
 การรวมกลุ่มสินค้าและบริการที่สำคัญในสาขาใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 50.48 เรื่อง ใครเป็น
 เลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 48.88 เรื่อง ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน
 ล่าสุด คือ ประเทศอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 42.81 เรื่อง ข้อใดต่อไปนี้ กล่าวไม่ถูกต้อง ตอบถูก
 คิดเป็นร้อยละ 39.62 และเรื่อง ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 38.98
 อันดับสุดท้าย ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละ ของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี
 มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับมาก (คะแนน 14-20)	31	9.90
มีความรู้ระดับกลาง (คะแนน 7-13)	159	50.80
มีความรู้ระดับน้อย (คะแนน 0-6)	123	39.30
รวม	313	100.00

จากตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับกลาง (คะแนน 7-13) คิดเป็นร้อยละ 50.80 เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ มีความรู้ระดับน้อย (คะแนน 0-6) คิดเป็นร้อยละ 39.30 และมีความรู้ระดับมาก (คะแนน 14-20) คิดเป็นร้อยละ 9.90 เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามเพศของนิสิต

เพศ	จำนวน นักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
ชาย	122	11.61	4.22	-1.898	0.059
หญิง	191	12.49	3.79		

จากตารางที่ 5 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า t-test ได้ค่า $t=-1.898$ ค่า $Sig.=0.059$ หมายความว่าไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามคณะ
ที่นิสิตสังกัด

คณะ	จำนวน นักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์	309	12.21	3.96	2.627*	0.009
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	4	7.00	2.16		

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่านิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า t-test ได้ค่า $t=2.627$ ค่า $Sig.=0.009$ หมายความว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต

สาขา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
บริหารธุรกิจบัณฑิต	179	12.05	4.18
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	51	11.71	3.68
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	83	12.63	3.69
รวม	313	12.15	3.98

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต พบว่า นิสิตในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสูงมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตในสาขาวิชาอื่น ๆ ($\bar{X}=12.63$, $SD=3.69$) รองลงมา คือ นิสิตในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X}=12.05$, $SD=4.18$) ในขณะที่นิสิตในสาขาวิชารัฐ

ประศาสนศาสตร์กลับมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียนต่ำมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตในสาขาวิชาอื่น ๆ ($\bar{X}=11.71$, $SD=3.68$)

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของนิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	30.68	15.34	.968	.381
ภายในกลุ่ม	310	4912.56	15.85		
รวม	312	4943.24			

จากตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของ นิสิตที่เรียนสาขาวิชาของนิสิตแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า F-test ได้ค่า $F=.968$ ค่า $Sig.=.381$ หมายความว่า ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยสมมติฐานที่ 4 นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามชั้นปีของนิสิต

ชั้นปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชั้นปี 1	152	11.05	4.16
ชั้นปี 2	119	12.89	3.53
ชั้นปี 3	39	14.21	3.25
ชั้นปี 4	3	11.67	4.73
รวม	313	12.15	3.98

จากตารางที่ 9 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามชั้นปีของนิสิต พบว่า นิสิตในชั้นปี 3 มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

สูงมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตในชั้นปีอื่น ๆ ($\bar{X}=14.21$, $SD=3.25$) รองลงมา คือ นิสิตในชั้นปี 2 ($\bar{X}=12.89$, $SD=3.53$) ชั้นปี 4 ($\bar{X}=11.67$, $SD=4.73$) ในขณะที่นิสิตในชั้นปี 1 กลับมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียนต่ำมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตในสาขาวิชาอื่น ๆ ($\bar{X}=11.05$, $SD=4.16$)

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกตามสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	415.96	138.65	9.463**	.000
ภายในกลุ่ม	309	4527.28	14.65		
รวม	312	4943.24			

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า F-test ได้ค่า $F=9.463$ ค่า $Sig. = .000$ หมายความว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน เป็นรายคู่ (Post-hoc) สามารถแสดงได้ในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 11 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ค่าเฉลี่ย	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4
ปี 1	11.05		-1.84*	-3.16*	-0.62
ปี 2	12.89		-	-1.31	1.22
ปี 3	14.21			-	2.54
ปี 4	11.67				-

หมายเหตุ: * หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 11 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2 คู่ได้แก่

คู่ที่ 1 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี ระหว่างชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 กล่าวคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คู่ที่ 2 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี ระหว่างชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 กล่าวคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ต่ำกว่า 2.00	16	9.38	2.58
2.00-2.50	77	11.31	3.59
2.51-3.00	111	12.11	4.21
3.01-3.50	85	13.18	4.15
3.51-4.00	24	13.21	2.80

จากตารางที่ 12 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 3.51-4.00 มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสูงมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตในที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X}=13.21$, $SD=2.80$) รองลงมา คือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 3.01-3.50 ($\bar{X}=13.18$, $SD=4.15$) นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.51-3.00 ($\bar{X}=12.11$, $SD=4.21$) นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.50 ($\bar{X}=11.31$, $SD=3.59$) ในขณะที่นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่า 2.00 กลับมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับ

อาเซียนต่ำมากที่สุด เมื่อเทียบกับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X}=11.71$, $SD=3.68$)

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสิตนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	293.96	73.49	4.868**	.001
ภายในกลุ่ม	308	4649.28	15.10		
รวม	312	4943.24			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ นิสิตนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า F-test ได้ค่า $F=4.868$ ค่า $Sig.=.001$ หมายความว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน เป็นรายคู่ (Post-hoc) สามารถแสดงได้ในตารางที่ 13

ตารางที่ 14 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00-2.50	2.51-3.00	3.01-3.50	3.51-4.00
ต่ำกว่า 2.00	9.38		-194	-2.73*	-3.80*	-3.83*
2.00-2.50	11.31			-0.80	-1.86*	-1.90*
2.51-3.00	12.11				-1.07	-1.10

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ผลสัมฤทธิ์	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00-2.50	2.51-3.00	3.01-3.50	3.51-4.00
ทางการศึกษา						
3.01-3.50	13.18					-0.03
3.51-4.00	13.21					

หมายเหตุ * หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 14 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพบว่า พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 5 คู่ ได้แก่

คู่ที่ 1 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนระหว่าง กลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 และกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 กล่าวคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คู่ที่ 2 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนระหว่าง กลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 และกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 กล่าวคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คู่ที่ 3 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนระหว่าง กลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 และกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 กล่าวคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากว่า 2.00 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คู่ที่ 4 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนระหว่าง กลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.50 และกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 กล่าวคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.50

มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คู่ที่ 5 ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนระหว่าง กลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.50 และกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 กล่าวคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.50 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนน้อยกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 6 นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาของนิสิต

ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวนนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรม	263	12.04	4.05	-1.070	0.290
เคยเข้าร่วมในกิจกรรม	50	12.70	3.59		

จากตารางที่ 15 การทดสอบสมมติฐานที่ 6 นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ด้วยค่า $t = -1.070$ ค่า Sig. = 0.290 หมายความว่า ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
6. นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำแนกตาม เพศ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน โดยเครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential statistics) ได้แก่ t-test และ F-test และใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปทำการพัฒนาต่อยอดความรู้ให้นิสิตต่อไปได้ในภายภาคหน้า โดยสามารถสรุปผลประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาของงานวิจัย ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.02 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 98.72 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจบัณฑิต ร้อยละ 57.19 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีในชั้นปี 1 คิดเป็นร้อยละ 48.56 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ระดับ 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 35.46 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84. ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
ในระดับกลาง (คะแนน 7-13) คิดเป็นร้อยละ 50.80

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น/ข้อ พบว่า นิสิตมีความรู้สูงสุดในเรื่อง สัญลักษณ์อาเซียน
ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 84.66 เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ นิสิตมีความรู้สูงสุดในเรื่อง ปัจจุบัน
ประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มีประเทศอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 84.35 เรื่อง ข้อใด
ไม่ใช่อาเซียน + 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 80.83 เรื่อง ภาษากลาง
ของอาเซียน คือ ภาษาอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 77.64 เรื่อง วันอาเซียน ตรงกับวันที่ ตอบถูก
คิดเป็นร้อยละ 69.65 เรื่อง เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 64.54 เรื่อง
อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian
nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.ใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 64.22 เรื่อง ใน 8 สาขาอาชีพ
ที่ประเทศสมาชิกอาเซียน มีการจัดทำ (Mutual recognition agreement MRN) เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการยอมรับคุณสมบัติของนักวิชาชีพที่สำคัญร่วมกันเพื่อการถ่ายเทแรงงานฝีมือได้
เสรีมากขึ้น มีอาชีพอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 63.26 เรื่อง คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด
ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 61.34 เรื่อง ข้อใดต่อไปนี้อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่ม
อาเซียน ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 60.70 เรื่อง เริ่มแรกอาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ
ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 59.11 เรื่อง สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่
ที่ประเทศใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 58.47 เรื่อง ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของอาเซียน ตอบถูก
คิดเป็นร้อยละ 58.47 เรื่อง ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ
55.27 เรื่อง ข้อใดให้ความหมาย สั้นของสัญลักษณ์อาเซียนไม่ถูกต้อง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 51.44
เรื่อง ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road map การรวมกลุ่มสินค้าและบริการที่สำคัญ
ในสาขาใด ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 50.48 เรื่อง ใครเป็นเลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน ตอบถูก
คิดเป็นร้อยละ 48.88 เรื่อง ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนล่าสุด คือ ประเทศอะไร ตอบถูก
คิดเป็นร้อยละ 42.81 เรื่อง ข้อใดต่อไปนี้อยู่ในอาเซียน ไม่ถูกต้อง ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 39.62
และเรื่อง ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 38.98 อันดับสุดท้าย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐานที่ 3 นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สมมติฐานที่ 5 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สมมติฐานที่ 6 นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในระดับกลาง (คะแนน 7-13) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์หา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง

ทดสอบสมมติฐานที่ 1 นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตภา สุทธิอาจ (2556) เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับ

ประชาคมอาเซียนของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่พบว่า ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกัน และงานการศึกษาของยุพิน เกื่อนศรี และคาริน สีภาวิ (2555) เรื่อง การรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ที่พบว่า การรับรู้และการเตรียมความพร้อมบุคลากร นักศึกษา ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ และการเตรียมความพร้อมไม่แตกต่างกัน ตลอดจนงานการศึกษาของ ราตรี สีงาม (2555) เรื่อง การวิจัย เรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์หา (2555) เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้เรียนที่เป็นเพศหญิง มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มากกว่าเพศชาย แตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน (2555) เรื่อง การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเรียนรู้สู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทดสอบสมมติฐานที่ 2 นิสิตที่สังกัดคณะแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์หา (2555) เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ของคณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตรงกันข้ามกับ งานการศึกษาของ ยุพิน เกื่อนศรี และคาริน สีภาวิ (2555) เรื่องการรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ที่พบว่า การรับรู้และการเตรียมความพร้อมบุคลากร นักศึกษา ที่มีคณะแตกต่างกัน มีการรับรู้ และการเตรียมความพร้อมไม่แตกต่างกัน

ทดสอบสมมติฐานที่ 3 นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน เกื้อนศรี และคาริน สีภาวี (2555) เรื่อง การรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่พบว่า บุคลากร นักศึกษา ที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการรับรู้และการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาค้างนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์หา (2555) เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ผู้เรียนที่มีสาขาแตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทดสอบสมมติฐานที่ 4. นิสิตที่อยู่ชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานการศึกษาของ ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน (2555) เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา ที่พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีการเรียนรู้สู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ อัจฉรา วงษ์หา (2555) เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ผู้เรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ทดสอบสมมติฐานที่ 5 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน (2555) เรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่างกัน มีการเรียนรู้สู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตรงกันข้ามกับงานการศึกษาของ อรวรรณ สีลานิช (2554) เรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ กับการก้าวสู่ตลาดแรงงาน ประชาคมอาเซียน ที่พบว่า นักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน กัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ทดสอบสมมติฐานที่ 6 นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์หา (2555) เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่ การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ผู้เรียน ระดับอาชีวศึกษา ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมอาเซียนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว” พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในระดับกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ พบว่า นิสิตที่สังกัดคณะ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ส่วนนิสิตที่มีเพศ สาขาวิชา และประสบการณ์ในการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับกลาง (คะแนน 7-13) คิดเป็นร้อยละ 50.80 ของกลุ่มตัวอย่างนิสิตทั้งหมด ในขณะที่นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในระดับสูง (คะแนน 14-20) คิดเป็นเพียงร้อยละ 9.90 เท่านั้น หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อ เรื่องของ ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร เป็นข้อคำถามที่มีการตอบถูกน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะ ในเชิงนโยบายดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ และกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวมากขึ้นในการรับรู้และการปรับตัวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา สร้างภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับกลาง (คะแนน 7-13) คิดเป็นร้อยละ 50.80 ในขณะที่นิสิตที่มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในระดับสูง (คะแนน 14-20) คิดเป็นเพียงร้อยละ 9.90 เท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะในประเด็นดังต่อไปนี้

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ให้มี คุณภาพสู่ความเป็นสากล ฉะนั้น ผู้บริหารควรเริ่มจากการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะ ที่สมบูรณ์พร้อมทุกด้าน เพื่อนำพาองค์กรและบุคลากรไปสู่เป้าหมายหลัก

1.2.2 อาจารย์ ควรตระหนัก เห็นความสำคัญ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การถ่ายทอดความรู้ให้หลากหลายและน่าสนใจ ตลอดจนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.2.3 นิสิต ควรมีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญ และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ ประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หากต้องการทราบข้อมูลในเชิงลึกควรใช้ วิธีการสัมภาษณ์ หรือการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือใช้การศึกษาเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกัน

2.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการสำรวจระดับความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของนิสิตระดับ ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย วิทยาเขตสระแก้วเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามลำดับ

2.3 นอกจากนี้ควรมีการติดตามประเมินผลความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนรูปแบบ ของการวิจัยเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายเชิงนโยบายที่ได้กำหนดไว้

บรรณานุกรม

- กันตภา สุทธิอาจ. (2556). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการศึกษา, วิทยาลัยครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง. (2550). ความรู้และการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มารับบริการที่คลินิกโรคเบาหวานศูนย์สุขภาพชุมชน สถานีอนามัยหัวโพ ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). ข้อมูลสถิตินักศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว. เข้าถึงได้จาก <http://www.gspa.buu.ac.th/>
- จันทร์พา ทัดภูธร. (2556). การศึกษาความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558. กรุงเทพฯ: ทูลอดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชนาธิป อ่อนหวาน. (2553). ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภาพร รอดไพบุลย์. (2556). คุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ต่อตระกูล บุญปลุก. (2556). การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, สำนักวิชาศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

- ต้นซุง Eduzones. (2555). *เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN)*.
เข้าถึงได้จาก <https://blog.eduzones.com/tonsungsook/100808>.
- ต้นซุง Eduzones. (2556). *10 สาขาวิชาใหม่มาแรง เตรียมพร้อมอาชีพสู่ประชาคมโลก: อาเซียนศึกษา และภาษาอาเซียน*. เข้าถึงได้จาก <https://blog.eduzones.com/tonsungsook/106904>.
- ทิวาสาาศดี ดีทองอ่อน. (2555). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา*.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้อะเดียและสื่อมวลชน, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชนพล สมักรการ. (2550). *ความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังเข้าร่วมโครงการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ: ศึกษากรณีผู้เข้าอบรมพลังกายทิพย์เพื่อสุขภาพ กรมขนส่งทางอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทางอากาศ*.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2556). *คุณลักษณะนักเรียนไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เมืองปาย รัฐสรรพกิจ. (2555). *ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิช เวชพันธ์. (2532). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการประจำ: ศึกษาเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือน ทหารและตำรวจ*. มปท.: เอกสารงานวิจัยส่วนบุคคล.
- ยุพิน เดือนศรี และดาริน สีภาวี. (2555). *การรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- บุษนา แซ่เตียว. (2547). *การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้: สร้างองค์กรอัจฉริยะ*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.

เยาวเรศ จันทะแสน. (ม.ป.ป.). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล.*

เข้าถึงได้จาก <http://reg.ksu.ac.th/teacher/yahvaret/lesson1.html>.

ราตรี สีงาม. (2555). *การวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วรรณ วาณิชย์เจริญชัย. (2548). *การพัฒนากระบวนการสร้างความรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้เป็นทีมสำหรับอาจารย์พยาบาลในสถาบันอุดมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วายุ คงชนจรัส. (2552). *ระดับความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). *เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN).*

เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน>.

ศิลาวัต ศรีสวัสดิ์. (2552). *ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน. (2555). *เตรียมความพร้อมอุดมศึกษาไทยต้อนรับอาเซียน พัฒนาบัณฑิตไทยสู่ตลาดแรงงานระบบสากล.* เข้าถึงได้จาก <http://www.asean thai.net/special-news-detail.php?id=27>

สรศักดิ์ บัวเข้ม. (2556). *การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขต ระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สัมภาษณ์ คำผุย. (2554). *การพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน.* กรุงเทพฯ: เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 12.

สุเทพ พันประสิทธิ์. (2556). *การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน.* กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ลำเภา สมบูรณ์. (2554). *มาทำความรู้จักประชาคมอาเซียน (Asean)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.reo8.moe.go.th/index.php/knowledgeasean/383--asean>
- หนังสือพิมพ์คมชัดลึก. (2555). *เตรียมความพร้อมอุดมศึกษาไทยต้อนรับอาเซียน พัฒนาบัณฑิตไทยสู่ตลาดแรงงานระบบสากล*. เข้าถึงได้จาก <http://www.aseanhai.net/special-news-detail.php?id=27>.
- อรรพรรณ สีลานิษ. (2554). *ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ กับการก้าวสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหามบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรทัย รัตนวิมล. (2545). *ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐมต่อการกิจด้านสาธารณสุข*. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- อักษร สวัสดิ์. (2542). *ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อารยา แก้วคงธรรม. (2548). *ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่องานสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา วงษ์หา. (2555). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อมวลชน, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กรอบแนวคิดขอขยายความรู้เกี่ยวกับ ASEAN ที่พลเมืองอาเซียนควรรู้

ตารางที่ 17 กรอบแนวคิดขอข่ายความรู้เกี่ยวกับ ASEAN ที่พลเมืองอาเซียนควรรู้ ตามแนวคิดของจันทร์พา ทัดภูธร (2556) และยุพิน เกื่อนศรี และคาริน ลีกาวิ (2555)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	ข้อถาม
ความรู้เกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน ของนิสิต ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว	1. สารระสำคัญพื้นฐาน เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน ความเป็นมา การก่อตั้งอาเซียนและ พัฒนาการของ ประชาคมอาเซียน	1. อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.ใด ? 1. พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1963) 2. พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967) (ถูกต้อง) 3. พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) 4. พ.ศ. 2520 (ค.ศ. 1977) 2. ใครเป็นเลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน? 1. ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ 2. นายบัน คี มุน 3. นายเลอ เลือง มินห์ (ถูกต้อง) 4. นายคิม แด จุง 3. ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มี ประเทศอะไรบ้าง? 1. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา เกาหลีใต้ 2. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน (ถูกต้อง) 3. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ฮองกง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	คำถาม
		<p>4. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ได้หวั่น</p> <p>4. เริ่มแรกอาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง?</p> <p>1. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ (ถูกต้อง)</p> <p>2. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน</p> <p>3. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม</p> <p>4. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว</p> <p>5. ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนล่าสุด คือ ประเทศอะไร?</p> <p>1. ลาว</p> <p>2. พม่า</p> <p>3. เวียดนาม</p> <p>4. กัมพูชา (ถูกต้อง)</p> <p>6. ข้อใดไม่ใช่อาเซียน + 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน?</p> <p>1. รัสเซีย (ถูกต้อง)</p> <p>2. จีน</p> <p>3. ญี่ปุ่น</p> <p>4. เกาหลีใต้</p>

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	คำถาม
		7. สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่ประเทศใด?
		1. กรุงเทพฯ ประเทศไทย 2. กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย (ถูกต้อง) 3. กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย 4. กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
		8. ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร?
		1. Association of south asian nations 2. Asian south east association nations (ถูกต้อง) 3. Association for south east asian nations 4. ASEAN political-security community

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	ข้อถาม
	2. วัตถุประสงค์อาเซียน	<p>1. ข้อใดต่อไปนี้อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่มอาเซียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จีน และเกาหลีใต้ 2. ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย 3. นิวซีแลนด์ และอินเดีย 4. ถูกทุกข้อ (ถูกต้อง) <p>2. ข้อใดต่อไปนีกล่าวไม่ถูกต้อง?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เศรษฐกิจหลักในอาเซียนคือเกษตรกรรม 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของประเทศสมาชิก 3. เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มประเทศอาเซียนจะใช้ระเบียบเดียวกันหมดตามระเบียบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 4. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือทุกประเทศจะสามารถตั้งภาษีการค้าระหว่างประเทศได้ตามต้องการ (ถูกต้อง)
	3. กฎบัตรอาเซียน (ASEAN charter)	<p>3. ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road Map การรวมกลุ่มสินค้าและบริการที่สำคัญในสาขาใด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบิน (ถูกต้อง) 2. สาขาโลจิสติกส์ 3. สาขาอิเล็กทรอนิกส์ 4. สาขาผลิตภัณฑ์ยาง และสาขาลิ่งทอ

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	ข้อถาม
	4. สามเสาหลัก ประชาคมอาเซียน	1. ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก? 1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม 4. ประชาคมธุรกิจและอุตสาหกรรม (ถูกต้อง)
	6. กรอบการดำเนินงาน ที่สำคัญของประชาคม อาเซียน: 3 เสาหลัก (Three Pillars of ASEAN community) ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	1. ใน 8 สาขาอาชีพที่ประเทศสมาชิกอาเซียน มีการ จัดทำ (Mutual recognition agreement MRN) เพื่อ อำนวยความสะดวกในการยอมรับคุณสมบัติของ นักวิชาชีพที่สำคัญร่วมกันเพื่อการถ่ายเทแรงงาน ฝีมือได้เสรีมากขึ้นมีอาชีพอะไรบ้าง 1. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี การท่องเที่ยว (ถูกต้อง) 2. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี วิทยาศาสตร์ 3. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี นักวิจัย 4. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี ภาษาอังกฤษ
	7. อัตลักษณ์ และ สัญลักษณ์วัฒนธรรม ของประเทศสมาชิก อาเซียน	1. วันอาเซียน ตรงกับวันที่? 1. 5 สิงหาคม ของทุกปี 2. 6 สิงหาคม ของทุกปี 3. 7 สิงหาคม ของทุกปี 4. 8 สิงหาคม ของทุกปี (ถูกต้อง)

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	คำถาม
		<p>2. เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The ASEAN summit 2. The ASEAN way (ถูกต้อง) 3. The ASEAN community 4. The ASEAN one
		<p>3. สัญลักษณ์อาเซียน คือ?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน (ถูกต้อง) 2. รวงข้าวสีขาว 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน 3. รวงข้าวสีน้ำเงิน 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน 4. รวงข้าวสีแดง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน
		<p>4. คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. One vision, One identity, One community (ถูกต้อง) 2. One community, One identity, One vision 3. One vision, One community, One identity 4. One identity, One vision, One community
		<p>5. ภาษากลางของอาเซียน คือ ภาษาอะไร?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาอังกฤษ (ถูกต้อง) 2. ภาษาไทย 3. ภาษาจีน 4. ถูกทุกข้อ

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ประเด็น	ข้อถาม
		<p>6. ข้อใดให้ความหมาย สี่ธงของสัญลักษณ์อาเซียน ไม่ถูกต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง 2. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และการมีพลวัต 3. สีขาว หมายถึง สงบ (ถูกต้อง) 4. สีน้ำเงิน หมายถึง ความสันติภาพ และความมั่นคง

ตารางที่ 18 การกำหนดตัวแปรอิสระสำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ ตัวแปรตาม	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
1. เพศ	1. ไม่แตกต่างกัน	1. กันตภา สุทธิอาจ (2556) ศึกษาการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียน การสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของครูหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ ตัวแปรตาม	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
		<p>2. ยุพิน เกื่อนศรี และคาริน สีภาวี (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่อง การรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์</p> <p>3. ราตรี สีนาม (2555) ศึกษาการวิจัย เรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ</p>
2. แตกต่างกัน		<p>1. อัจฉรา วงษ์หา (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้เรียนที่เป็นเพศหญิงมีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มากกว่าเพศชาย ผู้เรียนมีระดับต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>2. ทิวาสวาสดี ดิทองอ่อน (2555) ศึกษาการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่ามีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
2. คณะ	1. ไม่แตกต่างกัน 2. แตกต่างกัน	1. ยุพิน เกื้อนศรี และคาริน สีภาวี (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่องการรับรู้และการเตรียมความพร้อมของบุคลากร นักศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ 1. อัจฉรา วงษ์หา (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี พบว่า ของผู้เรียนมีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ชั้นปี	1. ไม่แตกต่างกัน 2. แตกต่างกัน	1. อัจฉรา วงษ์หา (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. จังหวัดสระบุรี 1. ทิวาสวาสดี ดีทองอ่อน (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่า มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ ตัวแปรตาม	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	1. ไม่แตกต่างกัน	1. อรรวรรณ สีลวานิช (2554) ศึกษาการวิจัยเรื่องความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ กับการก้าวสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน
	2. แตกต่างกัน	1. ทิวาสวาสดี ดีทองอ่อน (2555) ศึกษาการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในรายวิชาการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่ามีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
(Index of item objective congruence: IOC)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	คณะ ☐ คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ☐ คณะเทคโนโลยีการเกษตร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	สาขา ☐ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.) ☐ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.) ภาคพิเศษ ☐ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (บธ.บ.) ☐ การจัดการโลจิสติกส์และการค้า ชายแดน (บธ.บ.) ☐ การบริหารทั่วไป (รป.บ.) ☐ การบริหารทั่วไป (รป.บ.) ภาคพิเศษ ☐ เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.) ☐ เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.) ภาคพิเศษ ☐ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วท.บ.) ☐ เกษตรศาสตร์ (วท.บ.) ☐ เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ (วท.บ.)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3		
4.	ชั้นปี ☐ ชั้นปี 1 ☐ ชั้นปี 2 ☐ ชั้นปี 3 ☐ ชั้นปี 4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ☐ ต่ำกว่า 2.00 ☐ 2.00-2.50 ☐ 2.51-3.00 ☐ 3.01-3.50 ☐ 3.51-4.00	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตร สถานศึกษา ☐ ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรม ☐ เคยเข้าร่วมในกิจกรรม โปรดระบุ.....	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
วิทยาเขตสระแก้ว

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ. ไต ? ☐ 1. พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1963) ☐ 2. พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967) ☐ 3. พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) ☐ 4. พ.ศ. 2520 (ค.ศ. 1977)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ใครเป็นเลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน? ☐ 1. ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ☐ 2. นายบัน คี มุน ☐ 3. นายเลอ เลือง มินห์ ☐ 4. นายคิม แด จุง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3		
3.	<p>ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มีประเทศอะไรบ้าง?</p> <p>☐ 1. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา เกาหลีใต้</p> <p>☐ 2. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน</p> <p>☐ 3. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ฮองกง</p> <p>☐ 4. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ได้ทุกวัน</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	<p>เริ่มแรกอาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง?</p> <p>☐ 1. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์</p> <p>☐ 2. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน</p> <p>☐ 3. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม</p> <p>☐ 4. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3		
5.	<p>ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก?</p> <p>☐ 1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน</p> <p>☐ 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>☐ 3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>☐ 4. ประชาคมธุรกิจและอุตสาหกรรม</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	<p>ใน 8 สาขาอาชีพที่ประเทศสมาชิกอาเซียน มีการจัดทำ (Mutual recognition agreement MRN) เพื่ออำนวยความสะดวกในการยอมรับ คุณสมบัติของนักวิชาชีพที่สำคัญร่วมกันเพื่อ การถ่ายเทแรงงานฝีมือได้เสรีมากขึ้นมีอาชีพ อะไรบ้าง</p> <p>☐ 1. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี การท่องเที่ยว</p> <p>☐ 2. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี วิทยาศาสตร์</p> <p>☐ 3. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี นักวิจัย</p> <p>☐ 4. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี ภาษาอังกฤษ</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	<p>วันอาเซียน ตรงกับวันที่?</p> <p>☐ 1. 5 สิงหาคม ของทุกปี</p> <p>☐ 2. 6 สิงหาคม ของทุกปี</p> <p>☐ 3. 7 สิงหาคม ของทุกปี</p> <p>☐ 4. 8 สิงหาคม ของทุกปี</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
8.	เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร? ☐ 1. The ASEAN Summit ☐ 2. The ASEAN Way ☐ 3. The ASEAN Community ☐ 4. The ASEAN One	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	สัญลักษณ์อาเซียน คือ? ☐ 1. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน ☐ 2. รวงข้าวสีขาว 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน ☐ 3. รวงข้าวสีน้ำเงิน 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน ☐ 4. รวงข้าวสีแดง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.	ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนล่าสุด คือ ประเทศอะไร? ☐ 1. ลาว ☐ 2. พม่า ☐ 3. เวียดนาม ☐ 4. กัมพูชา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	ข้อใดไม่ใช่อาเซียน + 3 ของกลุ่มประเทศ อาเซียน? ☐ 1. รัสเซีย ☐ 2. จีน ☐ 3. ญี่ปุ่น ☐ 4. เกาหลีใต้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
12.	คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด? ☐ 1. One vision, One identity, One community ☐ 2. One community, One identity, One vision ☐ 3. One vision, One community, One identity ☐ 4. One identity, One vision, One community	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13.	ภาษากลางของอาเซียน คือ ภาษาอะไร? ☐ 1. ภาษาอังกฤษ ☐ 2. ภาษาไทย ☐ 3. ภาษาจีน ☐ 4. ถูกทุกข้อ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14.	สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่ประเทศใด? ☐ 1. กรุงเทพฯ ประเทศไทย ☐ 2. กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ☐ 3. กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ☐ 4. กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
15.	ข้อใดให้ความหมาย สียงของสัญลักษณ์ อาเซียนไม่ถูกต้อง ☐ 1. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ☐ 2. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และการมีพลวัต ☐ 3. สีขาว หมายถึง สงบ ☐ 4. สีน้ำเงิน หมายถึง ความสันติภาพ และความมั่นคง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16.	ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของอาเซียน? ☐ 1. เพื่อกระตุ้นความเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และพัฒนาการทางวัฒนธรรมของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ☐ 2. เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง ในภูมิภาคนี้ ☐ 3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และความช่วยเหลือ ในเรื่องที่เป็น ผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคนิค วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร จัดการเพื่อให้ประเทศสมาชิกติดต่อค้าขาย กันได้ง่ายขึ้น ☐ 4. เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจเพียงด้าน เดียว และเปลี่ยนมาใช้เงินสกุลเดียวกันทั้งหมด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
17.	ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร? ☐ 1. Association of south asian nations ☐ 2. Asian south east association nations ☐ 3. Association for south east asian nations ☐ 4. ASEAN political-security community	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18.	ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road map การรวมกลุ่มสินค้าและบริการ ที่สำคัญในสาขาใด ☐ 1. สาขาการท่องเที่ยว และสาขาการบิน ☐ 2. สาขาโลจิสติกส์ ☐ 3. สาขาอิเล็กทรอนิกส์ ☐ 4. สาขาผลิตภัณฑ์ยาง และสาขาสิ่งทอ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19.	ข้อใดต่อไปนี้อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรีกับ ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน ☐ 1. จีน และเกาหลีใต้ ☐ 2. ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ☐ 3. นิวซีแลนด์ และอินเดีย ☐ 4. ถูกทุกข้อ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
20.	<p>ข้อใดต่อไปนี้กล่าวไม่ถูกต้อง?</p> <p>☐ 1. เศรษฐกิจหลักในอาเซียนคือ เกษตรกรรม</p> <p>☐ 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือการเป็น ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของประเทศ สมาชิก</p> <p>☐ 3. เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มประเทศอาเซียนจะใช้ระเบียบเดียวกัน หมดตามระเบียบของประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน</p> <p>☐ 4. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ ทุก ประเทศจะสามารถตั้งภาษีการค้าระหว่าง ประเทศได้ตามต้องการ</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงค่าความยาก-ง่าย และค่า KR-20 ของแบบทดสอบความรู้

ค่าความยาก-ง่าย

ข้อ	R	N	P
1	23	30	0.8
2	12	30	0.4
3	27	30	0.9
4	18	30	0.6
5	17	30	0.6
6	20	30	0.7
7	21	30	0.7
8	18	30	0.6
9	26	30	0.9
10	8	30	0.3
11	21	30	0.7
12	20	30	0.7
13	19	30	0.6
14	19	30	0.6
15	15	30	0.5
16	16	30	0.5
17	10	30	0.3
18	13	30	0.4
19	23	30	0.8
20	8	30	0.3

ค่า KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.843

จำนวนผู้ที่ตอบแบบวัดความรู้

ลำดับที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20	ตอบถูก	X2	
1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	15	225
2	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	9	81	
3	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	7	49	
4	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	7	49	
5	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	9	81	
6	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	14	196	
7	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	5	25	
8	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	6	36	
9	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	14	196	
10	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	12	144	
11	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	12	144	
12	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	8	64	
13	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	9	81	
14	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	14	196	
15	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	10	100	
16	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	12	144	
17	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	14	196	
18	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	5	25	

ลำดับ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ตอบ	X2
ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ถูก		
19	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	9	81	
20	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	16	
21	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	12	144	
22	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	9	81	
23	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	11	121	
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	19	361	
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	19	361	
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	19	361	
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	19	361	
28	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	19	361	
29	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	16	256	
30	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	16	256	
รวม	23	12	27	18	17	20	21	18	26	8	21	20	19	19	15	16	10	13	23	8	354	4792	
ค่า K	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20			
ค่า P	0.77	0.40	0.90	0.60	0.57	0.67	0.70	0.60	0.87	0.27	0.70	0.67	0.63	0.63	0.50	0.53	0.33	0.43	0.77	0.27			
ค่า q	0.23	0.60	0.10	0.40	0.43	0.33	0.30	0.40	0.13	0.73	0.30	0.33	0.37	0.37	0.50	0.47	0.67	0.57	0.23	0.73	sum pq		
ค่า pq	0.18	0.24	0.09	0.24	0.25	0.22	0.21	0.24	0.12	0.20	0.21	0.22	0.23	0.23	0.25	0.25	0.22	0.25	0.18	0.20	4.22		

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามนี้ต้องการศึกษาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
2. โปรดตอบคำถามทุกข้อตามคำแนะนำของแต่ละตอน อนึ่งข้อมูลที่ได้นี้ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ คำตอบของท่านจะไม่ผิดหรือถูกเพราะความคิดของแต่ละท่านแตกต่างกัน
3. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคคล
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ อินทร์ครอง

นิสิตปริญญาโท วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของนิสิต

คำชี้แจง นิสิตกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. คณะ คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์
 คณะเทคโนโลยีการเกษตร
3. สาขา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.)
 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.) ภาคพิเศษ
 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (บธ.บ.)
 การจัดการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน (บธ.บ.)
 การบริหารทั่วไป (รป.บ.)
 การบริหารทั่วไป (รป.บ.) ภาคพิเศษ
 เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.)
 เทคโนโลยีสารสนเทศ (วท.บ.) ภาคพิเศษ
 วิทยาการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วท.บ.)
 เกษตรศาสตร์ (วท.บ.)
 เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ (วท.บ.)
4. ชั้นปี ชั้นปี 1
 ชั้นปี 2
 ชั้นปี 3
 ชั้นปี 4
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ต่ำกว่า 2.00
 2.00-2.50
 2.51-3.00
 3.01-3.50
 3.51-4.00

6. ประสบการณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา

- ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรม
- เคยเข้าร่วมในกิจกรรม โปรด ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
วิทยาเขตสระแก้ว

คำชี้แจง นิสิตกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. อาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nation ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ไດ ?

1. พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1963) 2. พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967)
3. พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) 4. พ.ศ. 2520 (ค.ศ. 1977)

2. ใครเป็นเลขาธิการอาเซียน คนปัจจุบัน?

1. ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ 2. นายบัน คี มุน
3. นายเลอ เลือง มินห์ 4. นายกิม แด จุง

3. ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน มีกี่ประเทศ มีประเทศอะไรบ้าง?

1. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว
เวียดนาม กัมพูชา เกาหลีใต้
2. 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว
เวียดนาม กัมพูชา บรูไน
3. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว
เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ฮองกง
4. 11 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ลาว
เวียดนาม กัมพูชา บรูไน ใต้หวัน

4. เริ่มแรกอาเซียนจัดตั้งโดยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอะไรบ้าง?

1. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์
2. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน
3. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม
4. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว

5. ข้อใดไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก?

1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม 4. ประชาคมธุรกิจและอุตสาหกรรม

6. ใน 8 สาขาอาชีพที่ประเทศสมาชิกอาเซียน มีการจัดทำ (Mutual recognition agreement MRN) เพื่ออำนวยความสะดวกในการยอมรับคุณสมบัติของนักวิชาชีพที่สำคัญร่วมกันเพื่อการถ่ายเทแรงงานฝีมือได้เสรีมากขึ้นมีอาชีพอะไรบ้าง

1. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สํารวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี การท่องเที่ยว
 2. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สํารวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี วิทยาศาสตร์
 3. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สํารวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี นักวิจัย
 4. วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม สํารวจ แพทย์ ทันตแพทย์ บัญชี ภาษาอังกฤษ

7. วันอาเซียน ตรงกับวันที่?

1. 5 สิงหาคม ของทุกปี 2. 6 สิงหาคม ของทุกปี
 3. 7 สิงหาคม ของทุกปี 4. 8 สิงหาคม ของทุกปี

8. เพลงอาเซียน ชื่อว่าเพลงอะไร?

1. The ASEAN Summit 2. The ASEAN Way
 3. The ASEAN Community 4. The ASEAN One

9. สัญลักษณ์อาเซียน คือ?

1. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน
 2. รวงข้าวสีขาว 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน
 3. รวงข้าวสีน้ำเงิน 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน
 4. รวงข้าวสีแดง 10 รวงที่มัดไว้ด้วยกัน

10. ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนล่าสุด คือ ประเทศอะไร?

1. ลาว 2. พม่า
 3. เวียดนาม 4. กัมพูชา

11. ข้อใดไม่ใช่อาเซียน + 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน?

1. รัสเซีย 2. จีน
 3. ญี่ปุ่น 4. เกาหลีใต้

12. คำขวัญของอาเซียนคือข้อใด?

- 1. One vision, One identity, One community
- 2. One community, One identity, One vision
- 3. One vision, One community, One identity
- 4. One identity, One vision, One community

13. ภาษากลางของอาเซียน คือ ภาษาอะไร?

- 1. ภาษาอังกฤษ
- 2. ภาษาไทย
- 3. ภาษาจีน
- 4. ถูกทุกข้อ

14. สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่ประเทศใด?

- 1. กรุงเทพฯ ประเทศไทย
- 2. กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย
- 3. กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย
- 4. กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

15. ข้อใดให้ความหมาย สี่ขงของสัญลักษณ์อาเซียนไม่ถูกต้อง

- 1. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง
- 2. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและการมีพลวัติ
- 3. สีขาว หมายถึง สงบ
- 4. สีน้ำเงิน หมายถึง ความสันติภาพและความมั่นคง

16. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของอาเซียน?

- 1. เพื่อกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม

และพัฒนาการทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- 2. เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคนี้

- 3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน

ของประเทศสมาชิก ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์

และด้านการบริหาร จัดการเพื่อให้ประเทศสมาชิกติดต่อค้าขายกันได้ง่ายขึ้น

- 4. เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว และเปลี่ยนมาใช้เงินสกุลเดียวกัน

ทั้งหมด

17. ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจากอะไร?

- 1. Association of south asian nations
- 2. Asian south east association nations
- 3. Association for south east asian nations
- 4. ASEAN political-security community

18. ประเทศไทยได้รับผิดชอบในการจัดทำ Road map การรวมกลุ่มสินค้าและบริการที่สำคัญในสาขาใด

- 1. สาขาการท่องเที่ยว และสาขาการบิน
- 2. สาขาโลจิสติกส์
- 3. สาขาผลิตภัณฑ์ยาง และสาขาสิ่งทอ
- 4. สาขาอิเล็กทรอนิกส์

19. ข้อใดต่อไปนี้ อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่มอาเซียน

- 1. จีน และเกาหลีใต้
- 2. ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย
- 3. นิวซีแลนด์ และอินเดีย
- 4. ถูกทุกข้อ

20. ข้อใดต่อไปนี้ กล่าวไม่ถูกต้อง?

- 1. เศรษฐกิจหลักในอาเซียน คือ เกษตรกรรม
- 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของ

ประเทศสมาชิก

- 3. เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มประเทศอาเซียนจะใช้ระเบียบเดียวกัน

หมดตามระเบียบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- 4. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ ทุกประเทศจะสามารถตั้งภาษีการค้าระหว่าง

ประเทศได้ตามต้องการ